

SLUŽBENI VJESNIK
POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

God. LXI.(13) 2010. broj 5.

Izdaje:
Biskupski ordinarijat u Poreču
Dobrilina 3, 52440 POREČ

Odgovara:
mons. Ivan Milovan, biskup

Uredio:
mr. Ilija Jakovljević, kancelar

tel: +385 (052) 432-064

faks: +385 (052) 451-785;

e-mail: biskupija-porec@pu.t-com.hr

Na koricama:
Svetište Eufrazijane
i pročelje pulske katedrale

KAZALO

Biskupova božićna poruka	133
--------------------------------	-----

SVETA STOLICA

Papina poruka za Svjetski dan mladih 2011.	135
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2011.	140

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Poruka na početku školske i katehetske godine 2010./2011.	143
Poruka biskupâ HBK (Otkrijmo iznova snagu koja vraća nadu)	145
Priopćenje s XLI. plenarnog zasjedanja HBK-e	147
Izjava komisije "Iustitia et pax" Hrvatske biskupske konferencije	150
Poruka pomorcima i ribarima uz blagdan sv. Nikole 2010.	152
Priopćenje, papa Benedikt XVI. pohodit će Hrvatsku 2011. godine	153

NAŠA BISKUPIJA

Pastoralni program u 2011.	155
Biskupovo pismo na početku "Godine obitelji"	156
Blagdan sv. Nikole – Dan pomoraca i ribara	158
Nedjelja karitasa 12. prosinca 2010.	158
Blagdan Svete Obitelji – 26. prosinca 2010.	159
Nova godina – Dan mira	159
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana	159
Binacije i trinacije u 2011. godini	160
Naši svećenički kandidati u akademskoj godini 2010. /11.	160
Imenovanja i razrješenja	161
Jubileji svećeništva	161
Godišnje obveze prema Ordinarijatu	162

IZ DJELOVANJA BISKUPIJE

Održan Svećenički dan u Boljunu	163
Hodočašće u Lurd i Fatimu	164
Tragovi jedne vizije (Znanstveni skup o mons. dr. Boži Milanoviću)	164
Proslava svetkovne Svetog Maura, zaštitnika Biskupije	166

IZ KRONIKE BISKUPOVIH NASTUPA	167
--	------------

- 22.X. u Poreču uputio pozdrav na godišnjem skupu ribara Hrvatske s predstavnicima Karitasa biskupije Terni (I) obišao neke trošne župne kuće popodne blagoslovio novi kip bl. Majke Terezije u Puli
- 23.X. s kolegama iz Sjemeništa slavio godišnjicu dolaska u Sjemenište u Pazin
- 24.X. podijelio red đakonata vlč. Josipu Petehu u župnoj crkvi u Žminju
- 26.X. u Pazinskom kolegiju bio na predstavljanju knjige «Bio je svet svećenik»
- 27.X. predsjedao sastanku dekana u Pazinskom kolegiju
predsjedao sastanku Katehetskog vijeća u Biskupiji u Poreču
- 28.X. pohodio Lobariku i pogledao radove na obnovi ondješnje župne kuće
- 30.X. služio sv. misu na misijskoj večeri u Lindaru
- 31.X. u katedrali u Puli uručio biskupijsko priznanje Idi Peharec i Bjanki Peteh u Galizani uručio biskupijsko priznanje Animariji Moscarda

Studen 2010.

- 1.XI. u Krasici služio sv. misu, molio i blagoslovio grobove popodne na groblju u Poreču služio sv. misu i predvodio molitve za pokojne
- 2.XI. služio sv. misu na groblju u Svetvinčentu
- 4.XI. predsjedao sjednici BUUKa u Poreču
popodne u Puli posjetio u Bolnici bolesne svećenike Mil. Milovana i S. Jelenića navečer u pulskoj katedrali podijelio sv. Potvrdu skupini odraslih
- 5.XI. zajedno s djelatnicima Biskupijskog karitasa posjetio Kuću milosrđa u Majmajoli
- 6.XI. u «Emausu»/Novigrad posjetio vjeroučitelje na njihovoj duhovnoj obnovi posjetio župnu crkvu u Šterni i dogovorio se o obnovi crkve i zvonika
- 7.XI. u Žminju na nedjeljnoj misi podijelio biskupijsko priznanje g. Bogumilu Ermanu
- 8.XI. u Boljunu sudjelovao na rekolekciji svećenika bužetskog dekanata
- 9.XI. u Poreču primio predstavnike Županije i Općine Cerovlje radi obnove župne kuće u Grimaldi
popodne bio u posjetu mladim svećenicima na permanent. formaciji u Lovranu
- 13.XI. s I. Jakovljevićem i M. Pamićem bio u Grimaldi radi obnove župne kuće
14. i 16.XI. bio na kanonskoj vizitaciji u Boljunu, Dolenjoj Vasi i Vranji
- 15.XI. predsjedao Svećeničkoj skupštini u Pazinskom kolegiju
- 18.XI. bio u Zavičajnom muzeju u Poreču na dodjeli nagrade «Sv. Mauro»
- 20.XI. u porečkoj bazilici kod večernje sv. mise učinio začasnim kanonikom Porečkog stolnog kaptola mons. Ivicu Kecerina iz Zagreba
- 21.XI. na proslavi sv. Mavra u Poreču (blagdan Krista Kralja) koncelebrirao na misi u 11 sati i predvodio misno slavlje u 18 sati
- 22.XI. u Fažani bio na ustoličenju novog policijskog kapelana vlč. I. Borića
- 23.XI. u Rovinju predsjedao sastanku Vijeća za duhovna zvanja i ministrante popodne u «Sv. Polikarpu» u Puli služio misu o 10. obljetnici dolaska Sestara Milosrdnog Isusa u Pulu
- 24.XI. u Poreču predsjedao sastanku Odbora za zaručničke tečajeve
- 27.XI. u pulskoj katedrali zaredio za đakone vlč. S. Cataldija i vlč. M. Lindića navečer u porečkoj katedrali predsjedao «Bdjenju za nerođeni život»
28. i 29.XI. bio na kanonskoj vizitaciji u Buzetu, Sovinjaku, Črnici, Brestu, Slumu
- 30.XI. blagoslovio obnovljenu crkvu sv. Andrije u Vrsaru

Biskupova božićna poruka

Poštovani vjernici i svi ljudi dobre volje!

Još jednom zajedno slavimo rođendan Isusa Krista. Božić je blagdan osjećaja i ugođaja. Tih dana prepuštamo se romantičnosti: svijeeće, božićno drvce, božićne pjesme, božićna jela. Božić može i treba biti takav. Dan istinski lijep, ugodan, radostan, miran. Ali, zašto da samo na Božić bude tako? Nije li upravo to znak da naša tehnika, naše gospodarstvo i sav moderni napredak sa svojim probitkom i pravilima igre ipak premalo vode pravu brigu o čovjeku. Kažu i uvjeravaju nas da mora tako biti. Čudno: svijet koji je stvoren radi čovjeka, ostavlja tako malo prostora čovjeku. Božić je kritika svijeta koji nije uspio postati pravi dom za čovjeka.

Već na prijelazu iz starog svijeta u kršćansko ozračje, navirala su pitanja: Na čemu počiva naš život? Na čemu se temelji naša budućnost? Tko je našem svijetu istinski oslonac? Tko određuje našu budućnost? Odgovor na ova i sličan pitanja skloni smo izbjegavati tako dugo dok sve teče normalno. Slaveći Božić, ipak se ne možemo oteti dojmu da živimo u svijetu tjeskobe, svijetu koji je razapet između čežnje i boli, i da s pravom slavimo blagdan rođenja Čovjeka koji je iz ovoga svijeta, ali zastupa nebesko.

Novorođenče u Betlehemu najavljuje «novo nebo i novu zemlju», zajednički život u kojemu maleni neće biti zapostavljeni, a veliki povlašteni. To bi trebao biti i naš put u budućnost. Naime, čovjek nije stvoren samo za sadašnjost i ne smije biti u nju zatvoren, nego je usmjeren na budućnost. Pitanja o budućnosti odnose se na strahove i nadanjâ, iščekivanja i razočaranja, žalosti i radosti. Pitanja o budućnosti odnose se napose na Boga, čovjeka i svijet. Ona su središnje ljudske teme.

Božić je u svakom slučaju poseban blagdan. On svojim zračenjem nadilazi granice Crkve. Slave ga često i oni koji nisu kršćani. I mnogi kršćani koji su izgubili svaki dodir s kršćanstvom, s Crkvom u kojoj su kršteni - rado slave Božić. Ni jedan drugi kršćanski blagdan nije toliko privlačan i popularan, nije toliko međureligijski i općeljudski kao Božić. Božić ima humani karakter, ali ne samo to. Božić nam šalje jasnu poruku. Iznad betlehemske staje zasja zvijezda: Marija, Josip i pastiri, jednostavni ljudi koji su siromašni i takvi ostaju, doživješe nadu i povjerenje. Danas znademo da je ta betlehemska nada bila opravdana. Životni put djeteta iz Betlehema postao je svim ljudima dobre volje, put otkupljenja i oslobođenja. Kratko zasvijetljena nada nije bila iluzija nego stvarnost. Nada je to, kako za pojedinca, tako i za obitelj, tu temeljnu stanicu društva i Crkve. Sam Krist se je htio roditi i odrasti u obitelji, on ju je posvetio da bude mjesto ljubavi i života.

Braćo i sestre, o Božiću slavimo tu nadu, pojavak tog Svjetla, koje nam po vjeri sja u duši iako smo u životu često izloženi tami. Da li je ta tama teška bolest, nezaposlenost ili dugovi koji nas pritištu, svađe i nesporazumi u obitelji, ili izloženost progonima, nemirima i ratnima razaranjima u našem svijetu, ipak imamo razlog «nadati se protiv svake nade». I dobro je da barem na nekoliko sati ovih božićnih dana zapalimo svjetlo koje nas podsjeća na događaj iz Betlehema prije dvije tisuće godina: „Narod koji je tmuni hodio svjetlost vidje veliku“ (usp. Iz 9,1). I nama je ta nada obećana, naime, naše je uporište Onaj koji je Svjetlo i Mir iz Betlehema. „Dijete nam se rodilo, Sin nam je darovan“, on pobjednik nad smrću i tamom.

Neka vam je, braćo i sestre, osobnim mirom i radošću te obiteljskim skladom u ljubavi – blagoslovljen ovogodišnji Božić, a novom vjerom i nadom ispunjena Nova 2011. godina!

Poreč, Božić 2010.

+ Ivan, biskup

IZ KRONIKE BISKUPOVIH NASTUPA

Naš biskup je:

Rujan 2010.

- 1.IX. blagoslovio novi Dječji vrtić u Medulinu
- 2.IX. sudjelovao na Katehetskom danu u Poreču
- 4.IX. predvodio Biskupijsko hodočašće na Trsat
- 5.IX. podijelio sv. potvrdu u Grdoselu i Zarečju navečer bio na susretu klapa u Motovunu
- 6.IX. služio sv. misu početka školske godine u Pazinskom kolegiju blagoslovio novu Osnovnu školu na Velom Vrhu u Puli
- 11.IX. sudjelovao u blagoslovu Crkve hrvatskih mučenika na Udbini navečer u Krasici predvodio misu spomendana bl. F. Bonifacija i blagoslovio novi vitraj na župnoj crkvi
- 12.IX. predvodio misno slavlje posvete katedrale u Puli
- 15.IX. u crkvi Gospe od Mora u Puli služio misu za skupinu Austrijanaca
- 16.IX. služio večernju misu blagdana sv. Eufemije u Rovinju
- 17.IX. predsjedao sastanku Biskupijske ekonomske komisije predsjedao sjednici Odbora za proslavu obljetnica mons. B. Milanovića
- 18.IX. predvodio sv. misu na «hodočašću za život» u Sveticama/Karlovac
- 19.IX. predvodio nedjeljnu sv. misu u porečkoj bazilici
- 20.IX. sudjelovao na Teološko-pastoralnom tjednu na Teologiji u Rijeci
- 23.IX. predsjedao sastanku Odbora HBK za pastoral pomoraca u Omišlju na Krku
- 24.IX. bio kod našeg svećenika vlč. A. Kolića u Rattersdorfu u Austriji
- 25.IX. bio na ređenju novog biskupa mons. E. Živkovića u Željeznom/Austrija
- 26.IX. sudjelovao na Euharistijskom kongresu Riječke nadbiskupije na Trsatu navečer kod Svetog Pavla u Puli predvodio misu 350. obljetnice sv. Vinka P.
- 27.IX. – 8.X. predvodio Biskupijsko hodočašće u Lurd, Santiago i Fatimu

Listopad 2010.

- 9.X. predvodio misu predzadnje misijske večeri u Labinu i u toj misi: podijelio službu čitača Boži Glavičiću i biskup. priznanje Franciski Novak
- 10.X. predvodio misno slavlje na hodočašću u Hreljićima
- 11.X. sudjelovao na mjesečnom svećeničkom sastanku u Pazinu
- 12.X. predvodio misu početka akademske godine u Sjemeništu u Puli
- 13.X. u Rovinju potpisao ugovor o zamjeni zemljišta za novi pastoralni centar
- 14.X. u Poreču primio s. provincijalku Milosrdnica iz Ri. i ostao s njom u razgovoru
- 15.X. u Valbandonu posjetio skupinu policijskih djelatnika iz Bjelovara i Siska koji su ondje obavljali duhovne vježbe
- 16.X. u Pazinu sudjelovao na simpoziju o mons. Boži Milanoviću u Kringi služio misu i prisustvovao otkrivanju spomenika B. Milanoviću
- 17.X. u Umagu predvodio slavlje 250. obljetnice župne crkve navečer na misi u Pazinu uručio bisk. priznanje Blaženki i Jakovu Jelinčiću
- 18.X. predsjedao sastanku Svećeničkog vijeća u Poreču popodne u Pazinu predsjedao sjednici kanonika porečkog Stolnog kaptola
- 19.-21.X. sudjelovao na zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije u Lovranu

*Svim svećenicima, redovnicima, redovnicama
i čitateljima Službenog vjesnika*

ČESTIT BOŽIĆ I SRETNA NOVA 2011. GODINA!

Poslijepodnevni dio programa započeo je polaganjem cvijeća na grob mons. Milanovića na pazinskom groblju te zatim otkrivanjem brončanog poprsja postavljenog u spomen parku u njegovom rodnom mjestu, Kringi. Uslijedilo je, također u Kringi, svečano misno slavlje koje je predvodio biskup Milovan te prikazivanje dokumentarnog filma o životu i djelovanju mons. Milanovića.

Povodom obilježavanja 120. obljetnice rođenja i 30. obljetnice smrti mons. Milanovića niz održanih programa i sadržaja upotpunjen je i izdavanjem knjige „Narodi ostaju, režimi se mijenjaju“ - zbornika radova sa znanstvenog skupa održanog 1990. g. u prigodi obilježavanja 100. obljetnice rođenja, koji je uredio mr. sc. Ilija Jakovljević, kancelar Biskupije.

Gordana Krizman

Proslava svetkovine Svetog Maura, zaštitnika Biskupije

U Porečkoj prvostolnici svečano je proslavljen blagdan sv. Maura, 21. studnoega, zaštitnika Porečke biskupije i grada Poreča. Uoči blagdana sv. Maura u službu začasnog kanonika Prvostolnog kaptola sv. Maura u Poreču uveden je mons. Ivica Kecerin, svećenik zagrebačke nadbiskupije.

Središnje svečano misno slavlje na svetkovinu sv. Maura predvodio je mons. dr. Vjekoslav Huzjak, bjelovarsko-križevački biskup u koncelecijaciji s nad/biskupima riječke metropolije. Na početku misnog slavlja sve nazočne nad/biskupe, predstavnike civilnih vlasti i vjernike je pozdravio mons. Ivan Milovan, biskup ordinarij i svim vjernicima Porečke biskupije čestitao blagdan sv. Maura.

Mons. Huzjak se u prigodnoj homiliji napose osvrnuo na vrline koje su sv. Maura učinile kršćanskim uzorom. Sv. Mauro je bio na čelu kršćanske zajednice u Poreču i danas stoji na njezinom čelu kao nebeski zaštitnik. Njegov lik, kao i drugi likovi na mozaicima u porečkoj katedrali, pozivaju sve one koji ulaze u ovo velebno zdanje da svoju dušu uzdignu prema visinama te da upiju ljepotu Božje ljubavi koja izvire iz ovih mozaika. Ovi nas mozaici pozivaju da se vinemo prema visinama, prema Bogu – istaknuo je biskup Huzjak.

SVETA STOLICA

Papina poruka za Svjetski dan mladih 2011.

»Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri« (usp. Kol 2, 7).

Dragi prijatelji, često razmišljam o Svjetskom danu mladih u Sydneyu 2008. Ondje smo doživjeli istinsko slavlje vjere, gdje je Duh Sveti snažno djelovao i stvorio snažno zajedništvo među sudionicima iz svih krajeva svijeta. Taj je skup, kao i svi prethodni, urodio bogatim plodovima u životima mladih ljudi i u životu same Crkve. Sada svoj pogled upiremo prema slijedećem Svjetskom danu mladih koji će se održati u Madridu u kolovozu iduće godine. Godine 1989., nekoliko mjeseci prije povijesnog pada Berlinskog zida, mladi su hodočastili u Španjolsku, u Santiago de Compostelu. Danas, kada Europa ima silnu potrebu ponovno pronaći svoje kršćanske korijene, za odredište svjetskog susreta mladih odredili smo Madrid. Tema tog susreta će biti: »Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri« (usp. Kol 2, 7). Pozivam vas zato na taj susret u Madridu, koji je od iznimne važnosti kako za Crkvu u Europi, tako i za opću Crkvu. Volio bih da svi mladi, kako oni koji dijele našu vjeru u Isusa Krista, tako i oni koji oklijevaju, sumnjaju ili ne vjeruju, mogu doživjeti iskustvo Gospodina Isusa uskrskog i živog i njegove ljubavi prema svima nama, koje može biti presudno za život.

1. Na izvorima vaših najdubljih težnji

U svakom povijesnom dobu, pa tako i u ovom našem današnjem u kojem živimo i djelujemo, mladi osjećaju duboku želju da međuljudski odnosi budu protkani iskrenošću i solidarnošću. Mnogi pokazuju jasnu želju da izgrađuju istinske prijateljske odnose, upoznaju pravu ljubav, zasnuju vlastitu obitelj, postignu osobnu stabilnost i stvarnu sigurnost, riječju sve ono što može

jamčiti vedru i sretnu budućnost. Prisjećajući se svoje mladosti, znam da stabilnost i sigurnost nije ono što najviše zaokuplja misli mladog čovjeka. Nema sumnje da su posao i siguran krov nad glavom veliki i žuran problem, no istodobno je mladost doba u kojem je čovjek u traženju većega života. U doba moje mladosti i mi, tadašnji mladi, tražili smo nešto novo, ne pristajući na prosječnost i malograđanštinu. Htjeli smo ono što je veliko i novo. Htjeli smo pronaći život u svojoj širini i ljepoti. Naravno, to je bilo povezano i s tadašnjom situacijom u kojoj smo živjeli. Tijekom nacionalsocijalističke diktature i rata bili smo, da tako kažem, »sputani« od tadašnjih vlasti. Zato smo se silno željeli osloboditi tih okova i istražiti sve mogućnosti koje se pružaju čovjeku u svojoj širini. No smatram kako je ta želja mladog čovjeka da se izdigne iznad svakodnevice prisutna u svakom dobu. Mladom je čovjeku svojstveno željeti nešto više od uobičajene svakodnevice, nešto više od sigurnog zaposlenja i osjećati težnju za onim što je doista veliko. Je li to samo isprazni san koji nestaje kada čovjek odraste? Ne nipošto! Čovjek je stvoren za ono što je veliko, za beskonačno. Sve drugo je nedovoljno. Sveti Augustin bio je u pravu kada je rekao: nemirno je srce naše dok se ne smiri u Tebi. Težnja za većim životom ukazuje na činjenicu da smo Božja stvorenja, da nosimo njegov »otisak«. Bog je život i zato svako biće toliko snažno teži životu; napose čovjek, stvoren na sliku i priliku Božju, žudi za ljubavlju, radošću i mirom. Tako shvaćamo da je besmisleno težiti tome da se ukloni Boga kako bi čovjek mogao živjeti! Bog je izvor života; ukloniti ga znači

odvojiti se od toga izvora i, neizbježno, ostati bez punine i radosti: »stvorenje naime iščezava bez Stvoritelja« (Drugi vatikanski koncil, konst. *Gaudium et spes*, 36). Današnja kultura, u nekim dijelovima svijeta, posebice na Zapadu, teže isključiti Boga ili vjeru promatrati kao čisto privatni čin, koji nema nikakvog značenja u društvenom životu. Premda sve vrijednosti koje su u temelju društva – kao što su ljudsko dostojanstvo, solidarnost, obitelj, rad – proizlaze upravo iz Evandjelja, svjedoci smo svojevrsnog »iščeznuća Boga«, nekog zaborava, ako ne čak i pravog odbacivanja kršćanstva i nijekanja blaga primljene vjere, što za sobom povlači opasnost gubitka vlastitog dubokog identiteta.

Zato vas, dragi prijatelji, pozivam da učvrstite svoju vjeru u Boga, oca našeg Gospodina Isusa Krista. Vi ste budućnost društva i Crkve! Kao što je apostol Pavao nekoć pisao Kološanima, bitno je imati korijene, čvrste temelje. To osobito vrijedi danas kada mnogi nemaju čvrsta uporišta na kojima graditi život te tako postaju duboko nesigurni. Rašireni relativizam, prema kojemu sve isto vrijedi i ne postoji nikakva istina i nikakav apsolutna referentna točka, ne vodi pravoj slobodi, već nestabilnosti, izgubljenosti, prilagođavanju trenutačnim modama. Vi mladi imate pravo primiti od naraštaja koji su vam prethodili čvrsta uporišta kako biste mogli donositi vlastite odluke i graditi svoj život, kao što mlada biljka treba hranjivu podlogu kako bi njezino korijenje moglo rasti te da bi tako kasnije postala snažno stablo, kadro davati plodove.

2. Ukorijenjeni i nazidani na Kristu

Da bi istaknuo važnost vjere u životu vjernika, želim nešto reći o svakom od tri izraza koje sveti Pavao koristi u ovom svom izričaju: »Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri« (usp. *Kol 2, 7*). U tome možemo razabrati tri slike: izraz »ukorijenjeni« doziva u svijest sliku stabla i korijenja koje ga hrani, izraz »nazidani« odnosi se na građenje kuće, dok riječ

»čvrsti« upućuje na tjelesni i duhovni rast. Riječ je o vrlo rječitim izrazima. Prije nego što ih počnem tumačiti, treba primijetiti kako su u izvornom tekstu ta tri izraza, gramatički gledano, u pasivu: to znači da je sâm Krist taj koji ukorijenjuje, naziduje i učvršćuje vjernike.

Prva slika je stablo koje je čvrsto prionulo uz tlo pomoću korijenja, koje mu daje čvrstoću i koje ga hrani. Bez snažnih korijena lako bi ga odnio vjetar i ne bi preživjelo. Koji su naši korijeni? To su, naravno, naši roditelji, obitelj, kultura naše zemlje, koji su vrlo važna sastavnica našeg identiteta. Biblija otkriva i drugu sastavnicu. Prorok Jeremija piše: »Blagoslovljen čovjek koji se uzdaje u Jahvu i kome je Jahve uzdanje. Nalik je na stablo zasađeno uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se ničeg bojati kad dođe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod« (*Jr 17, 7-8*). Za proroka pustiti korijenja znači staviti svoje pouzdanje u Gospodina. Od njega crpimo svoj život. Bez njega ne bismo mogli istinski živjeti. »Bog nam je dao život vječni; i taj je život u Sinu njegovu« (*I Iv 5, 11*). Sâm Isus se predstavlja kao naš život (usp. *Iv 14, 6*). Zato kršćanska vjera nije samo vjerovanje u određene istine, već je prije svega osobni odnos sa Isusom Kristom, to je susret s Božjim Sinom, koji životu daje novu snagu. Kada stupimo u osobni odnos s Njim, Krist nam otkriva naš identitet i, u prijateljstvu s njim, život raste i ostvaruje se u punini. Postoji trenutak u mladosti u kojem si svatko od nas postavi pitanje: koji smisao ima moj život, koju svrhu, kako ga usmjeriti? Ta temeljna pitanja ponekad dugo zaokupljaju čovjekov duh. Postavljamo si pitanje kojim se poslom baviti, kakve društvene odnose uspostaviti, koje osjećaje produbljivati... U vezi s tim ponovno se prisjećam svoje mladosti. Na neki sam način već prilično rano znao da Gospodin želi da budem svećenik. No kasnije, nakon rata, kada sam u sjemeništu i na fakultetu bio na putu prema tom cilju, morao sam iznova zadobiti tu sigurnost.

Sošić, i prof. Tatjana Tomaić detaljnije prikazali „Hrvatske identitetske i državotvorne značajke političkog (društvenog) djelovanja dr. Bože Milanovića“.

O etičkim implikacijama Milanovićevog političkog djelovanja govorila je Jasna Ćurković. Vlč. Bernard Jurjević izrekao je osvrt na temu „Filozofsko stvaralaštvo Bože Milanovića“, u svjetlu uloge ravnatelja i profesora filozofije na Visokoj teološkoj školi koja je u Pazinu djelovala za vrijeme zabrane njezina rada u Rijeci (1955.-1965.).

Vlč. mr. sc. Mladen J. Milohanić izložio je Milanovićev neumorni, požrtvovni i izvanredno plodonosni rad na osnivanju i promicanju mladenačkih katoličkih, dačkih i svećeničkih društava. Posebno nadahnutom intervencijom o izdavačkom angažmanu dr. Milanovića, napose kroz djelovanje Družbe sv. Mohora za Istru govorio je akademik Josip Bratulić.

Svoja sjećanja na mons. Milanovića 60.-ih i 70.-ih godina posebno kroz fragmente prepiske iznio je dr. sc. Miroslav Bertoša u izlaganju prigodno naslovljenom doslovnim citatom dr. Milanovića iz tog njihovog epistularnog prijateljavanja: „Kada ćete doći u Pazin? Pokazao bih Vam nekoje stvari...“.

O suradnji mons. Milanovića sa upravnim strukturama ordinarijata Riječke biskupije govorio je dr. sc. Marko Medved.

Filip Zoričić pobliže je predstavio Milanovićev publicistički opus te postojeću bibliografiju o njemu. Bibliografijom koju čine brojni članci, razne publikacije i šest knjiga (od kojih su dvije otisnute posthumno). Božo Milanović upisan je i u baštinu povijesne istarske publicistike.

U pauzi izlaganja biskup Milovan svečano je otvorio prigodnu izložbu u realizaciji IKD Juraj Dobrila „Božo Milanović - pastir Crkve, djelima u narodu i za narod“ koja je postavljena u atriju Pazinskog kolegija, a u nastavku će u dvotjednim etapama biti izložena u ostalim župama dijeceze. Svečanost otvaranja prigodnim glazbeno poetskim programom obogatili su učenici Kolegija. Suorganizator izložbe je Muzej Grada Pazina, a autori izložbe su Marija Ivetić, muzejska savjetnica te Mladen J. Milohanić, predsjednik IKD Dobrila. Oblikovanje i pripremu potpisuje David Ivić. Kroz šest zasebnih cjelina-panoa, izložba sažima Milanovićev životni put i njegovo plodno djelovanje kao svećenika, nakladnika i profesora te njegov zauzeti angažman u društvenim i kulturnim udrugama kao i političkom i javnom životu u neprestanim nastojanjima postizanja dobrobiti naroda.

Dr. sc. Franjo Velčić predstavio je jedan od najzanimljivijih dokumenata iz pisane ostavštine Bože Milanovića, njegovo „Povjerljivo izvješće o talijanskoj crkvenoj politici u Istri“. Mr. sc. Jakov Jelinčić detaljno je obradio izuzetno bogatu korespondenciju mons. Bože Milanovića koja dokazuje njegove veze sa najutjecajnijim ličnostima crkvene hijerarhije ali i društvenim, političkim i znanstvenim miljeom svoga doba.

U osvrtu na odnos između biskupa Nežića i mons. Milanovića preč. mr. sc. Ilija Jakovljević izložio je bit dinamike te dugogodišnje suradnje napose u svjetlu hijerarhijsko institucionalnih obilježja i impozicija, ali jednako pažljivo iščitavši iz zapisa i djelovanja duhovnu, kršćansku narav tog odnosa.

Dr. sc. Stipan Trogrlić prikazao je Milanovićevu djelovanje tijekom Drugog svjetskog rata i njegov odnos sa istarskim narodno - oslobodilačkim pokretom, a dr. sc. Miroslav Akmadža izdvojio je odnos mons. Milanovića i komunističkih vlasti. Svestranost Bože Milanovića dodatno upotpunjuje i njegovo djelovanje u svojstvu ravnatelja i profesora u Sjemenišnoj gimnaziji (1948.-1968.) i Visokoj teološkoj školi (1955.-1965.) u Pazinu koje su pohađale brojne generacije kasnijih svećenika, desetak biskupa te drugi istaknuti znanstveni i kulturni djelatnici čemu je bilo posvećeno posljednje izlaganje ovog simpozija. Uslijedila je rasprava tijekom koje su produbljene teme napose vezane uz povijesne okolnosti njegova djelovanja te su iznesena pojedina osobna sjećanja njegovih prijatelja.

Hodočašće u Lurd i Fatimu

Ovogodišnje hodočašće u organizaciji Biskupije bilo je u Lurd, Fatimu, Santiago de Compostelu, Zaragozu, Montserrat, Madrid, Barcelonu, Avilu. Hodočašće je predvodio biskup mons. Ivan Milovan, a vođa puta bio je preč. Ilija Jakovljević, kancelar Biskupije, duhovni animator je bio dr. Ilija Čabraja te glazbeni vlč. Ivica Butković. Hodočašće je bilo u znaku molitve za obitelj, jer smo upravo započeli pastoralnu „Godinu obitelji“ u našoj Biskupiji.

Prva postaja na putu prema Lurdu bio je Avignon, koji je nekoć bio sjedište papa, poznat kao Avinjonsko sužanjstvo. U katedrali Notre-Dame-des-Doms smo slavili sv. misu.

Druga postaja je bio Lurd. Vrhunac svih pobožnosti u Lurdu je bilo slavljenje mise u spilji ukazanja. Kao hodočasnici sudjelovali smo u marijanskim procesijama sa zapaljenim svijećama, te imali pokorničko bogoslužje i prigodu za svetu ispovijed.

Treća postaja hodočašća je bio posjet Snatiago de Compostela, gdje se u katedrali nalaze posmrtni ostatci sv. Jakova Starijeg, jednog od apostola Isusa Krista. Tu smo slavili misu te kao hodočasnici pohodili grob sv. Jakova i zagrlili i poljubili pozlaćeni kip sv. Jakova, što ostavlja veliki dojam na svakog hodočasnika, da je mogao „zagrliti“ apostola.

Četvrta postaja je bila drugo veliko Marijansko svetište Fatima, gdje smo sudjelovali na internacionalnoj misi, ali smo imali i misu na hrvatskom jeziku. U ova dva Marijanska svetišta doživjeli smo da je „Bog dotaknuo zemlju i na njoj čovjeka svojom ljubavlju“.

Peta postaja je bio Madrid. Na putu do Madrida posjetili smo Avilu i u samostanu u kojem je živjela sv. Terezija Avilska slavili misu i razgledali mjesto. U Madridu smo nakon panoramskog razgledavanja grada u katedrali slavili misu.

Šesta postaja hodočašća je bila Zaragoza gdje smo slavili misu u bazilici Gospe od Pilara, španjolskom nacionalnom marijanskom svetištu, te nastavili put prema Barceloni.

Sedma postaja i zadnja na hodočašću je bila Barcelona, posjetili crkvu Sagrada Familia (Sveta Obitelj), zasigurno jednu od najimpozantnijih građevina na svijetu. Nakon panoramskog razgledavanja grada uputili se na brdo Montserrat gdje se nalazi najveće hispansko marijansko svetište u kojem smo slavili misu. Tu smo završili svoje hodočašće i nastavili put za Istru.

Tragovi jedne vizije

U Pazinu održan znanstveni skup o mons. dr. Boži Milanoviću

U subotu, 16. listopada povodom 120. obljetnice rođenja i 30. obljetnice smrti mons. dr. Bože Milanovića u Pazinskom Kolegiju održan je znanstveni skup „Mons. dr. Božo Milanović - tragovi jedne vizije“.

Pred prepunom dvoranom Pazinskog kolegija predavači raznih segmenata društvenih znanosti upoznali su okupljene sa likom i djelom mons. dr. Bože Milanovića, svećenika, papinskog premeta, počasnog doktora teologije, političkog i društvenog djelatnika, povjesničara, nakladnika, osnivača svećeničkih udruženja, prosvjetnog djelatnika, no nadasve osebjne i karizmatične ličnosti, čovjeka koji je svoje postojanje posvetio dobrobiti naroda.

Osim mnogobrojnih štovalaca mons. Milanovića te svećenika i redovnika Porečke i Pulske biskupije skupu su nazočili mons. Ivan Milovan, porečki i pulski ordinarij, biskup u miru mons. Antun Bogetić, nadbiskup splitski u miru mons. Ante Jurić te brojni predstavnici županijskih, gradskih i općinskih upravnih struktura sa istarskog područja. Nakon uvodnih pozdrava svoja desetminutna izlaganja prvi su održali pojedini članovi programsko-organizacijskog odbora. Dr. sc. Josip Grbac izrekao je prikaz na temu „Moguće pouke Milanovićeve djelovanja za današnju crkvenu i društvenu situaciju“, a potom su dr. sc. Mario

Brojna pitanja zaokupljala su mi misli i srce: je li to sigurno put kojim želim ići? Je li to sigurno Božja volja za mene? Hoću li mu moći biti vjeran i biti potpuno raspoloživ za njega u njegovoj službi? Takvu odluku nije nimalo lako donijeti, ona zahtijeva mnoga trvenja i borbe. Drukčije i ne može biti. No zatim se javila sigurnost: dobro je tako! *Dà*, Gospodin me želi, zato će mi dati i snagu. Kada ga slušam, kada zajedno s njim kročim postajem doista to što jesam. Nije važno ispunjavati svoje vlastite želje, već njegovu volja. Tako život postaje autentičan.

Kao što korijeni drže stablo čvrsto zasađeno u tlu, tako temelji daju kući trajnu stabilnost. Po vjeri smo nazidani na Kristu (usp. *Kol 2, 7*). U svetoj povijesti imamo brojne primjere svetih ljudi, koji su svoje živote gradili na riječi Božjoj. Prvi od njih je Abraham. Praotac naše vjere je poslušao Gospodina kada je od njega zatražio da napusti zemlju svojih predaka i zaputi se u nepoznato. »Povjerova Abraham Bogu i uračuna mu se u pravednost pa prijatelj Božji posta« (*Jak 2, 23*). Biti nazidan na Kristu znači na konkretan način odgovoriti na Božji poziv, uzdajući se u njega i provodeći u djelo njegovu riječ. *Sâm* Isus opominje svoje apostole: »Što me zovete 'Gospodine, Gospodine!', a ne činite što zapovijedam?« (*Lk 6, 46*); i, pribjegavajući slici građenja kuće, dodaje: »Tko god dolazi k meni te sluša moje riječi i vrši ih... sličan je čovjeku koji gradi kuću pa iskopa u dubinu i postavi temelj na kamen. A kad bude poplava, nahrupi bujica na tu kuću, ali je ne može uzdrmati jer je dobro sagrađena« (*Lk 6, 47-48*).

Dragi prijatelji, gradite svoje kuće na stijeni, poput čovjeka koji »iskopa u dubinu«. Trudite se i vi svaki dan slijediti Kristovu riječ. Doživljavajte ga kao pravog prijatelja s kojim ćete zajedno putovati na vašem životnom putu. Dok je on uz vas moći ćete se hrabro i s nadom suočavati s teškoćama i problemima, razočarenjima i porazima. Nепrestano vam se nude lakše ponude, ali vi primjećujete da se one pokazuju lažnima, ne daju vam vedrinu i

radost. Jedino nam Božja riječ pokazuje pravi put, samo je vjera koja nam je prenesena svjetlo koje prosvjetljuje put. Zahvalno primite taj duhovni dar koji ste primili od svojih obitelji i trudite se odgovorno odgovoriti na Božji poziv, postanite zreli u vjeri. Ne vjerujte onima koji vam kažu na ne trebate druge da izgradite svoj život! Pronađite, naprotiv, oslonac u vjeri vama bliskih osoba, u vjeri Crkve i zahvaljujte Gospodinu što ste je primili i što ste je prigrlili!

3. Čvrsti u vjeri

Budite »Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri« (*Kol 2, 7*). Poslanicu iz koje je preuzet ovaj tekst sveti Pavao je pisao da odgovori na točno određenu potrebu kršćana grada Kolosa. Ta je zajednica bila izložena prijetnji određenih kulturnih strujanja, koje su odvrćale vjernike od evanđelja. Naše današnje kulturno okruženje, dragi prijatelji, ima mnoge sličnosti s onim u kojem su živjeli onodobni Kološani. Naime, u njemu postoji snažna struja laicizma koji želi potisnuti Boga na margine čovjekova života i društva općenito, nudeći i nastojeći stvoriti »raj« bez njega. No, iskustvo nas uči da se svijet bez Boga pretvara u »pakao« u kojem prevladavaju sebičnosti, podjele u obiteljima, mržnje među ljudima i narodima i u kojem nema ljubavi, sreće i nade. Nasuprot tome, tamo gdje ljudi i narodi prihvaćaju Božju prisutnost, klanjaju mu se u istini i slušaju njegov glas, ondje se na konkretan način gradi civilizacija ljubavi, u kojoj se svakoga poštuje u njegovu dostojanstvu, raste zajedništvo, s plodovima koje ono sa sobom nosi. Postoje međutim i kršćani koji su dopustili da ih zavede laicistički način razmišljanja ili ih privlače vjerske struje koje udaljavaju od vjere u Isusa Krista. Neki drugi, opet, premda nisu podlegli zovu istih, jednostavno su dopustili da im se vjera ohladi, što za sobom neizbježno povlači negativne posljedice na moralnom planu.

Braći zaraženoj idejama koje su tuđe evanđelju, apostol Pavao doziva u pamet

moć umrlog i uskrslog Krista. To otajstvo je temelj našega života, središte kršćanske vjere. Sve filozofije koje to zanemaruju, smatrajući to »ludošću« (1 Kor 1, 23), pokazuju svoje ograničenosti kada se nađu pred velikim pitanjima koja prebivaju u čovjekovu srcu. Zato i ja, kao nasljednik apostola Petra, želim učvrstiti vas u vjeri (usp. Lk 22, 32). Mi čvrsto vjerujemo da se Isus Krist prinio na križu da nam dadne svoju ljubav; u svojoj mucij ponio je naša trpljenja, preuzeo na sebe naše grijeh, podario nam oprost i pomirio nas s Bogom Ocem, otvorivši nam put vječnoga života. Na taj smo način oslobođeni od onoga što nas najviše smeta u životu: ropstva grijeha, i možemo ljubiti sve, pa čak i neprijatelje, i dijeliti tu ljubav s najsiromašnijom braćom i braćom u nevolji.

Dragi prijatelji, križ nas često plaši jer kao da nekako poništava život. No križ je zapravo nešto sasvim suprotno! On je Božje »da« čovjeku, najveći izraz njegove ljubavi i vrelo iz kojeg izvire vječni život. Samo nas uskrsli Krist može spasiti, osloboditi od zla i uspostaviti Kraljevstvo pravde, mira i ljubavi. Naime, iz Isusova otvorenog srca na križu je potekao taj božanski život, koji je uvijek dostupan onome koji prihvati podići oči prema Raspetom. Pozivam vas zato da prihvatite Isusov križ, taj znak Božje ljubavi, kao izvor novoga života. Izvan Krista umrlog i uskrslog nema spasenja! Samo on može spasiti svijet od zla i učiniti da poraste Kraljevstvo pravednosti, mira i ljubavi kojem svi težimo.

4. Vjerovati u Isusa Krista, a ne vidjeti ga

U Evanđelju nam je opisano vjersko iskustvo apostola Tome u prihvaćanju otajstva križa i Kristova uskrsnuća. Toma je jedan od dvanaestorice apostola; slijedio je Isusa na njegovu putu; izravni je svjedok njegovih čuda i ozdravljenjâ; slušao je njegove riječi; iskustvo strah zbog njegove smrti. Isus se uvečer prvoga dana u tjednu ukazao apostolima, no Toma nije bio

prisutan, a kada su mu ostali apostoli saopćili kako je Isus živ i da se ukazao, izjavljuje: »Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati« (Iv 20, 25).

I mi bismo htjeli vidjeti Isusa, moći razgovarati s njim, još snažnije osjetiti njegovu prisutnost. No, velikom broju današnjih ljudi teško je doprijeti do Krista. Kruže tolike slike Isusa koje se predstavljaju kao znanstveno utemeljene i oduzimaju mu njegovu veličinu, jedincatost njegove osobe. Zato je, tijekom dugih godina proučavanja i razmišljanja, u meni sazrela misao da prenesem drugima nešto od svojeg osobnog susreta s Isusom u jednoj knjizi, gotovo da im pomognem vidjeti, čuti, dotaknuti Gospodina, u kojem nam je Bog došao ususret kako bi ga upoznali. Sâm Isus, naime, ukazavši se iznova učenicima nakon osam dana, kaže: »Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran« (Iv 20, 27). I mi možemo imati opipljiv kontakt s Isusom, dodirnuti, da tako kažem, rukom biljege njegove muke, znakove njegove ljubavi prema nama: on nam je u sakramentima posebno blizak, daruje se nama. Dragi mladi, naučite »vidjeti« i »susresti« Isusa u euharistiji, u kojoj je prisutan i toliko blizak da nam se daje za hranu na našem životnom putu; u sakramentu pokore, u kojem nam Gospodin očituje svoje milosrđe nudeći nam uvijek svoje oprost. Prepoznajte i služite Isusu također u siromašnima, bolesnima, braći koja su u nevolji i trebaju pomoć.

Otpočnite i njegujte osobni dijalog s Isusom Kristom u vjeri. Upoznajte ga preko čitanja Svetog pisma i Katekizma Katoličke Crkve. Razgovarajte s njim u molitvi, pouzdajte se u njega: on vas neće nikada izdati! »Vjera je prije svega čovjekovo osobno prisanjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i slobodan pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio« (Katekizam Katoličke Crkve, 150). Tako ćete moći postići zrelu i čvrstu vjeru,

IZ DJELOVANJA BISKUPIJE

Održan Svećenički dan u Boljunu

Tradicionalni Svećenički dan, jednodnevno ljetno okupljanje svećenika naše Biskupije, održan je o. god. u četvrtak, 26. kolovoza 2010. u Boljunu, gdje smo uživali gostoprimstvo mjesnog župnika vlč. Ilije Pavlovića: doček i aperitiv u dvorani obnovljene župne kuće, molitveni početak i predavanje u župnoj crkvi sv. Jurja, dok je objed i ugodno druženje uz domaću pjesmu bilo u Kaštelu. Umjesto prof. I. Zidića, koji je bio spriječen doći, predavanje je održao prof. Ilija Čabraja, bibličar, na temu biblijske knjige Otkrivenja. U crkvi je svećenike pozdravio g. Franko Baksa, načelnik Općine Lupoglav. Objed je osigurala Konoba «Ružica», a svoj doprinos bogatom stolu dali su i g. Milan Antolović, «županijski ministar poljoprivrede» i Hrvatska vojska iz Pule. Na ručku je bio također gradonačelnik Pule, g. B. Miletić, a bili su i g. M. Antolović i predstavnici HV-a. Okupilo se 50-tak svećenika, desetak bogoslova i nekoliko pozvanih gostiju.

Podsjećanje na Svećeničke dane, održane tijekom posljednjih desetak godina:

- **ponedjeljak, 17.8.2009. u Skitači kod Labina;** predavanje prof. Josipa Jurčevića o žrtvama II. Svjetskog rata, o silama zla u Europi danas, o razaranju duhovnih vrijednosti u svijetu...
- **ponedjeljak, 18.8.2008. u Grožnjanu;** predavanje prof. Zdravka Tomca o njegovu obraćenju, o duhovnom (i političkom) stanju u Hrvatskoj danas...
- **(2007. Svećenički dan nije održan zbog svečanog obilježavanja 60. obljetnice mučeništva Sl. B. vlč. Miroslava Bulešića, 24.8.2007. u Svetvinčentu)**
- **ponedjeljak, 21.8.2006. u Sv. Luciji Pazinskoj,** predavanje «o gljivama» održao prof. dr. Romano Božac,
- **ponedjeljak, 22.8.2005. u Hreljićima,** predavanje prof. Marina Baldinija o tipologiji istarskih ruralnih crkava,
- **ponedjeljak, 30.8.2004. kod Svete Marije Svetomore/Žminj,** predavanje održao g. Aldo Sinković «Diplomacija Svete Stolice i odnosi Svete Stolice i Republike Hrvatske»,
- **ponedjeljak, 25.8.2003. kod Svete Marije Svetomore/Žminj,** predavanje održao prof. Miljenko Domjan o čuvanju naše sakralne baštine,
- **utorak, 27.8.2002. u Lanišću,** predavanje mons. dr. Mile Bogovića «Hrvatska država i Crkva u XX. stoljeću»,
- **ponedjeljak, 27.8.2001. u Kloštru (na Limu),** predavanje prof. Marina Baldinija o sv. Romualdu, benediktincima, Kloštru... (1000. obljetnica boravka sv. Romualda u Kloštru),
- **četvrtak, 24.8.2000. u Svetvinčentu,** predavanje dr. Marijana Jurčevića o kršćanstvu i žrtvi/mučeništvu – prigodom 80. obljetnice rođenja Sl. B. vlč. M. Bulešića,
- **ponedjeljak, 30.8.1999. kod Svete Marije Svetomore/Žminj,** predavanje dr. Nevena Šimca o demokraciji, izborima, slobodi...
- **ponedjeljak, 24.8.1998. u Lanišću,** predavanje održao o. Bonaventura Duda o bl. Alojziju Stepincu.

S našim se jubilarcima radujemo, zahvaljujemo Gospodinu, i srdačno im čestitamo!

GODIŠNJE OBVEZE PREMA ORDINARIJATU

Dostaviti:

1. **Do 10. dana u svakom mjesecu:** ispunjenu Tablicu doprinosa za protekli mjesec.
2. **Do 31. siječnja 2011.:**
  - a) Crkvenu statistiku za 2010.
  - b) Prijepis Matica krštenih, vjenčanih i umrlih – **parice**
  - c) Ispunjeni formular o financijskom poslovanju župe za 2010.

koja se neće temeljiti samo na nekom vjerskom osjećaju ili na nejasnom sjećanju na ono što ste u djetinjstvu pročitali u katekizmu. Moći ćete upoznati Boga i živjeti istinski s njim, poput apostola Tome, kada snažno očituje svoju vjeru u Isusa: »Gospodin moj i Bog moj!«.

5. Poduprti vjerom Crkve, da bi bili svjedoci

U tome trenutku Isus je uskliknuo: »Budući da si me vidio, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju« (Iv 20, 29). On pritom ima pred očima Crkvu, koja se temelji na vjeri očevidaca: njegovih apostolâ. Shvaćamo onda da je naša osobna vjera u Krista, rođena iz razgovora s njim, vezana uz vjeru Crkve: nismo izolirani vjernici, već smo, po krštenju, članovi te velike obitelji, a vjera koju ispovijeda Crkva daje sigurnost našoj osobnoj vjeri. *Vjervanje* koje molimo na nedjeljnoj misi štiti nas upravo od opasnosti da vjerujemo u nekog boga koji nije Bog kojeg nam je objavio Isus: »svaki je vjernik kao kolut u dugom lancu onih koji vjeruju. Ja ne mogu vjerovati, ako nisam podržan vjerom drugih, a svojom vjerom pridonosim da se podupre vjera drugih« (*Katekizam Katoličke Crkve*, 166). Budimo uvijek zahvalni Gospodinu za dar Crkve: ona nam pomaže kročiti naprijed sa sigurnošću u vjeri, koja nam daje pravi život (usp. Iv 20, 31).

U povijesti Crkve sveci i mučenici iz slavnoga su Kristova križa crpili snagu da ostanu vjerni Bogu sve do potpunog samopredanja; u vjeri su pronalazili snagu da pobijede vlastite slabosti i prevladaju sve protivštine. Naime, kao što kaže apostol Ivan, »tko to pobjeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji?« (I Iv 5, 5). A pobjeda koja proizlazi iz vjere je pobjeda ljubavi. Koliko je samo negdašnjih i današnjih kršćana koji su živi svjedoci snage vjere koja se izražava u ljubavi: oni su mirotvorci, promicatelji pravde i začetnici boljeg, humanijeg svijeta, svijeta u skladu s Božjim naumom. Ti su ljudi svojom kompetentnošću i sposobnošću u

različitim područjima društvenog života djelotvorno pridonijeli dobrobiti čitave zajednice. Ljubav koja izvire iz vjere dovela ih je do vrlo konkretnog svjedočanstva, u djelima i riječima: Krist nije dobro samo za nas same, on je najdragocjenije dobro koje moramo dijeliti s drugima. U dobu globalizacije budite svjedoci kršćanske nade u čitavom svijetu: mnogo je onih koji žele prigrliti tu nadu! Pred grobom prijatelja Lazara, koji je ležao već četiri dana mrtav, Isus, prije nego će ga ponovno dozvati u život, reče njegovoj sestri Marti: »budeš li vjerovala, vidjet ćeš slavu Božju« (Iv 11, 40). Tako i vi, ako budete vjerovali i svakoga dana svjedočili svoju vjeru, postat ćete oruđa koja će drugim mladima poput vas pomoći pronaći smisao i radost života, koja izvire iz susreta s Kristom!

6. Na putu prema Svjetskom danu mladih u Madridu

Dragi prijatelji, još vas jednom pozivam da dođete na Svjetski dan mladih u Madridu. Očekujem svakog od vas s dubokom radošću: Krist vas želi učvrstiti u vjeri po Crkvi. Odluka o vjerovanju u Isusa Krista i njegovu nasljedovanju nije laka; stoje joj na putu naše nevjere i mnogi glasovi koji pokazuju lakše putove. Ali ne dajte se obeshrabriti, već radije tražite potporu vjerničke zajednice, potporu Crkve! Pažljivo se pripremajte tijekom ove godine za susret u Madridu sa svojim biskupima, svećenicima i odgovornim osobama za pastoral mladih u biskupijama, župnim zajednicama, udrugama i pokretima. Kvaliteta našeg susreta ovisit će ponajprije o duhovnoj pripravi, molitvi, zajedničkom slušanju riječi Božje i uzajamnoj potpori.

Dragi mladi, Crkva računa na vas! Treba vašu živu vjeru, kreativnu ljubav i snagu vaše nade. Vaša prisutnost obnavlja, pomlađuje i daje novi polet Crkvi. Zato su svjetski dani mladih milost ne samo za vas, nego za cijeli Božji narod. Crkva u Španjolskoj se aktivno priprema da vas

ugosti i doživi s vama radosno iskustvo vjere. Zahvaljujem se biskupijama, župama, svetištima, redovničkim zajednicama, crkvenim udrugama i pokretima, koji velikodušno rade na pripremi toga susreta. Gospodin će ih sigurno za to blagosloviti. Neka vas Djevica Marija prati u tim pripremama. Ona je, na Anđelov navještaj, s vjerom prihvatila Božju riječ; s vjerom je pristala da Bog izvede u njoj ono što je naumio. Izgovorivši svoj »da«, primila je dar beskrajne ljubavi, koja ju je potaknula

da preda samu sebe Bogu. Neka ona zagovara za svakog od vas, mladići i djevojke, kako bi na idućem Svjetskom danu mladih mogli rasti u vjeri i ljubavi. Jamčim vam svoj očinski spomen u molitvi i od srca vas blagoslivljam.

Iz Vatikana, 6. kolovoza 2010., na blagdan Preobraženja Gospodnjeg

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2011.

»Samo jedna obitelj«

Draga braćo i sestre, Svjetski dan selilaca i izbjeglica pruža čitavoj Crkvi mogućnost razmišljati o temi vezanoj uz sve rašireniju pojavu selilaštva i moliti da se srca otvore kršćanskom gostoprimstvu i rade na tome da u svijetu bude više pravde i ljubavi, tih stupova na kojima počiva istinski i trajni mir. »Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge« (Iv 13, 34) je poziv koji nam Gospodin snažno upućuje i neprestano ponavlja: ako nas Otac poziva da budemo ljubljena djeca u njegovu ljubljenu Sinu, poziva nas također da jedni druge priznamo braćom u Kristu.

Na toj dubokoj povezanosti svih ljudi nadahnjuje se tema koju sam ove godine izabrao za naše razmišljanje a ona glasi: »Samo jedna obitelj«, jedna jedincata obitelj braće i sestara u društvima koja su sve više multietnička i interkulturalna, gdje su također ljudi različitih religija potaknuti na dijalog, koji ima za cilj ostvariti ozbiljan i plodonosan suživot u poštivanju legitimnih razlika. Drugi vatikanski koncil kaže da su »svi... narodi jedna zajednica; imaju isti iskon jer je Bog sav ljudski rod nastanio po svoj površini zemaljskoj (usp. Dj 17, 26); svima je jedan posljednji cilj, Bog, čija se providnost, svjedočanstvo dobrote i naum spasenja protežu na sve« (Deklaracija *Nostra aetate*, 1). Tako, mi

»ne živimo jedni pokraj drugih slučajno; svi idemo istim putem kao ljudi pa tako i kao braća i sestre« (Poruka za Svjetski dan mira 2008., 6).

Put je isti, to jest put života, ali situacije kroz koje prolazimo na tome putu su različite: mnogi se moraju suočiti s teškim iskustvom selilaštva, u njegovim različitim inačicama: postoji tako interna ili međunarodna migracija, stalna ili povremena, ekonomska ili politička, dragovoljna ili prisilna. U nekim slučajevima odlazak iz vlastite zemlje je potaknut raznim oblicima progona, tako da bijeg postaje nužan. Sama pojava globalizacije, tako karakteristična za naše doba, nije samo društveno-ekonomski proces, već povlači također za sobom činjenicu da je »čovječanstvo sve više međusobno povezano«, nadilazeći zemljopisne i kulturne granice. U vezi s tim Crkva ne prestaje podsjećati da duboki smisao toga epohalnog procesa i njegov temeljni etički kriterij pruža upravo jedinstvo ljudske obitelji i njezin razvoj u dobru (usp. Benedikt XVI., enc. *Caritas in veritate*, 42). Svi su, dakle, dio iste obitelji, doseljenici i mjesno pučanstvo koje ih prima, i svi imaju jednako pravo koristiti prirodna dobra, koja su namijenjena svima, kao što to uči socijalni nauk Crkve. Tu imaju svoj temelj solidarnost i dijeljenje.

U Sjemeništu Redemptoris Mater u Puli o. god. pripremaju se na svećeništvo 34 bogoslova.

Sve svećeničke i redovničke kandidate s područja naše Biskupije preporučujemo molitvi i pažnji svećenika i svih vjernika. Trajno molimo i odgajajmo za duhovna zvanja, trudeći se pratiti inicijative našeg Vijeća za duhovna zvanja.

Naši studenti teologije laici koji studiraju u akademskoj godini 2010/11. na Teologiji u Rijeci:

1. Tajana Kovačić iz Vodnjana	V. godina
2. Anja Banko iz Žminja	V. godina
3. Marija Zidarić iz Starog Pazina	V. godina
4. Ana Grbac iz Lanišća	III. godina
5. Antonio Mrzlić iz Plomina	III. godina
6. Marija Peteh iz Žminja	II. godina
7. Nataša Zečević Pejić iz Rov. Sela	II. godina
8. Jasna Pranjić iz Rovinjskog Sela	II. godina

Na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu:

1. Ivana Žagrić iz Svetvinčenta	apsolvent
2. Antonija Babić iz Pule	III. godina

U Rimu na postdiplomskom studiju

na Salesianumu: Ana Cvitan	III. godina
na Santa Croce: Martina Laković	II. godina

Imenovanja i razrješenja

- Vlč. Sergije Jelenić** razriješen pastoralnih obveza u župi sv. Josipa u Puli za trajanja bolesti.
- Mons. Vilim Grbac** imenovan je upraviteljem župe sv. Josipa u Puli za vrijeme trajanja bolesti vlč. S. Jelenića
- Vlč. Ivo Borić** imenovan je kapelanom Policijske uprave Istarske.
- dr. Ilija Čabraja** imenovan duhovnikom u Pazinskom kolegiju.

Jubileji svećeništva

U godini 2011. u Biskupiji porečkoj i pulskoj slavit će se sljedeći jubileji svećeništva:

1. Antun Kurelović	zlatni jubilej
2. Frane Kurelović	zlatni jubilej
3. Marijan Jelenić	zlatni jubilej
4. Marino Mikolić	zlatni jubilej
1. Blaž Bošnjaković	srebrni jubilej
2. Ivica Butković	srebrni jubilej
3. Milan Zgrablić	srebrni jubilej

Binacije i trinacije u 2011. godini

Broj: 1037/2010

Poreč, 22. studenog 2010.

Podsjetnik za svećenike:

Nedjeljom i blagdanom: U župama gdje za to postoji pastoralna potreba svećenik smije binirati ili, eventualno, trinirati.

Nedjeljom i blagdanom: Kvadrinacija je dozvoljena samo uz izričitu pismenu dozvolu biskupa Ordinarija. (Služiti pet misa na dan nije NIKADA dozvoljeno)

Običnim danom: Zakonik kanonskog prava usrdno potiče svećenike da svaki dan služe sv. misu. Ipak isti ZKP određuje da se smije služiti samo jedna sv. misa na dan. – Ako je u našoj Biskupiji neki svećenik već do sada zbog opravdanog razloga imao dopuštenje običnim danom binirati (npr. binirati dvaput tjedno jer upravlja dvjema ili trima župama), takvu ovlast također produžujem za godinu 2011.

Običnim danom nije NIKADA dopušteno trinirati.

Svaki župnik treba služiti jednu sv. misu «za narod» svake nedjelje i u četiri «zapovijedana blagdana» (Tijelovo, Velika Gospa, Svi Sveti, Božić). Svećenici koji nisu župnici, nisu dužni služiti misu «za narod/pro populo».

Svaki svećenik, kad god služi binaciju ili trinaciju (izuzev na blagdan Božića kad smije zadržati za sebe i prilog binacije i trinacije), dužan je po savjesti prilog koji je za binaciju ili trinaciju primio, dostaviti Biskupskom ordinarijatu.

Neka nitko od svećenika ne ogriješi savjest u euharistiji, najvećoj svetinji naše vjere. Neka se pritom izbjegne svaka primisao na lukrativnost.

Također, **neka svećenici ne služe dvije sv. mise dnevno samo zato da bi udovoljili vjernicima koji traže da im se za njihove pokojne misi baš u njihovoj župi.** Izručimo «višak» intencija Ordinarijatu koji će ih dati na služenje svećenicima koji nemaju intencija.

Prema novom tumačenju kan. 951,1 ZKP, **župnik** koji nedjeljom ili zapovijedanim blagdanom služi jednu misu «**pro populo**» (pa za nju ne uzima nikakav prilog), **prilog za binaciju koju tada eventualno služi, može uzeti za sebe.**

BISKUP: + *Ivan, v.r.*

Naši svećenički kandidati u akademskoj godini 2010/11.

Broj: 1038/2010

Poreč, 22. studenoga 2010.

U akademskoj godini 2010/11. u Bogosloviji u Rijeci nastavljaju svoju pripravu za svećeništvo naši bogoslovi:

1. Zoran Vladušić iz Pule	III. godina
2. Željko Bagavac iz Labina	II. godina
3. Igor Miljanović iz Pule	I. godina

Dvojica đakona su na pastoralnoj praksi:

1. Marijan Lindić	u Biskupiji u Poreču
2. Josip Peteh	u Pazinskom kolegiju

»U društvu koje se svakim danom sve više globalizira, zajedničko dobro i zauzimanje za njega nužno mora poprimiti dimenzije svekolike ljudske obitelji, to jest zajednice narodâ i nacijâ, gradeći tako jedinstvo i mir zemaljskoga grada i čineći ga u nekoj mjeri anticipacijom, odnosnom pralikom nebeskoga grada koji ne poznaje granica« (Benedikt XVI., enc. *Caritas in veritate*, 7). Iz te perspektive treba promatrati također stvarnost selilaštva. Naime, kao što je već primijetio sluga Božji Pavao VI., »pomanjkanje bratstva među ljudima i narodima« je razlog nerazvijenosti (enc. *Populorum progressio*, 66) i – možemo dodati – snažno utječe na pojavu selilaštva. Ljudsko bratstvo je, katkad iznenađujuće, iskustvo odnosa koji nas povezuje, duboke povezanosti s drugim, koji je različit od mene, utemeljene na jednostavnoj činjenici da smo svi ljudi. Kada se ono prihvati i odgovorno živi, tada potiče zajedništvo i dijeljenje sa svima, na osobit način sa seliocima; potpomaže darivati sebe drugima, njihovu dobru, dobru svih, u lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj političkoj zajednici.

Sluga Božji Ivan Pavao II., u prigodi toga istog dana slavljenog 2001. istaknuo je kako »[univerzalno opće dobro] obuhvaća cijelu obitelj naroda, iznad svake nacionalističke sebičnosti. U tom se kontekstu mora promatrati pravo na iseljništvo. Crkva ga priznaje svakom čovjeku u dvostrukom vidiku mogućnosti izlaska iz zemlje i mogućnosti ulaska u drugu zemlju u potrazi za boljim životnim uvjetima« (*Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2001.*, 3; usp. Ivan XXIII., enc. *Mater et Magistra*, 30; Pavao VI., enc. *Octogesima adveniens*, 17). Istodobno, države imaju pravo regulirati migracijske valove i braniti vlastite granice, uvijek jamčeći poštivanje koje se duguje dostojanstvu svake osobe. Selioци, osim toga, imaju dužnost integrirati se u zemlju koja ih prima, poštujući njezine zakone i nacionalni identitet. »Izazov se dakle sastoji u povezivanju nužnosti prihvaćanja svakoga ljudskog bića, osobito ako je u

potrebi, s vrednovanjem neophodnih uvjeta za dostojanstven i miran suživot mjesnog pučanstva i pridošlica« (*Poruka za Svjetski dan mira 2001.*, 13)

U tome kontekstu, prisutnost Crkve, kao Božjeg naroda koji putuje kroz povijest usred svih drugih naroda, je izvor povjerenja i nade. Crkva je, naime, »na neki način znak i sredstvo najprisnijeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijeloga ljudskog roda« (Drugi vatikanski koncil, dogm. konst. *Lumen gentium*, 1); i, zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga u njoj, »nije uzaludan napor oko uspostave sveopćeg bratstva« (Isto, past. konst. *Gaudium et spes*, 38). Sveta euharistija predstavlja, u srcu Crkve, neiscrpno vrelo zajedništva za čitavo čovječanstvo. Zahvaljujući njoj, Božji narod obuhvaća »svaki narod, i pleme, i puk, i jezik« (*Otk 7, 9*) ne s nekom vrstom svete moći, već s uzvišenom službom ljubavi. Naime djela ljubavi, učinjena osobito siromašnjima i slabima, je kriterij koji dokazuje autentičnost euharistijskih slavljâ (usp. Ivan Pavao II., apost. pismo *Mane nobiscum Domine*, 28).

U svjetlu teme »Samo jedna obitelj« treba promotriti napose situaciju u kojoj se nalaze izbjeglice i drugi selioци koji su prisilno napustili svoje domove, a koji imaju važan udio u pojavi selilaštva. U vezi tih osoba, koje su pobjegle od nasiljâ i progonâ, međunarodna je zajednica preuzela na sebe točno određene obaveze. Poštivanje njihovih prava, kao i opravdana zabrinutost za sigurnost i društvenu koheziju, potpomažu stalan i skladan suživot.

I u slučaju selilaca koji su prisiljeni napustiti svoje domove solidarnost se nadahnjuje na »zalihi« ljubavi koja se rađa iz uvjerenja da smo jedna obitelj i, za vjernike katolike, udovi Kristova Mističnog Tijela: nalazimo se u situaciji da ovisimo jedni o drugima, svi smo odgovorni za našu braću i sestre u ljudstvu i, za onoga koji vjeruje, u vjeri. Kako što sam već imao priliku reći, »prihvatiti izbjeglice i pružiti im gostoprinstvo je za sve obavezna gesta

ljudske solidarnosti, kako se oni ne bi osjetili izoliranima zbog nesnošljivosti i ravnodušnosti« (*Opća audijencija* od 20. lipnja 2007.: *Insegnamenti* II,1 (2007), 1158). To znači da će se onima koji su prisiljeni napustiti svoje domove i svoju zemlju pomoći da pronađu mjesto gdje će živjeti u miru i sigurnosti, gdje će raditi i preuzeti na sebe prava i obaveze koji vrijede u zemlji koja ih prima, pridonoseći općem dobru, ne zaboravljajući pritom ni vjersku dimenziju života.

Posebnu misao, također praćenu molitvu, želim uputiti na kraju stranim studentima, čiji je broj također u sve većem porastu u sklopu velike pojave selilaštva. Riječ je također o značajnoj društvenoj kategoriji u perspektivi njihova povratka - kao ljudi koji će jednoga dana obnašati odgovorne službe u zemlje - iz kojih su došli. Oni predstavljaju kulturne i ekonomske »mostove« između tih zemalja i zemalja domaćina i sve to ide upravo u pravcu oblikovanja »samo jedne obitelji«. Na tome se uvjerenju mora temeljiti zauzimanje za strane studente i pozornost za njihove probleme, kao što su to ekonomska oskudica ili nevolje koje ih snalaze kada se moraju sami suočiti s društvenom i sveučilišnom sredinom, kao i teškoće uključivanja u novo društvo. U vezi s tim, sviđa mi se podsjetiti da »pripadati sveučilišnoj zajednici... znači stajati na raskrižju kulturâ koje su oblikovale suvremeni svijet« (Ivan Pavao II., američkim biskupima krajevnih Crkava

Chicaga, Indianapolisa i Milwaukeea u pohodu »*ad limina*«, 30. svibnja 1998., 6; *Insegnamenti* XXI,1 [1998.], 1116). U školi i na sveučilištu oblikuje se kultura novih naraštaja: o tim institucijama u velikoj mjeri ovise hoće li oni biti kadri promatrati čovječanstvo kao jednu obitelj pozvanu biti jedinstvo u različitosti.

Draga braćo i sestre, svijet selilaca je golem i raznolik. Poznaje divna i obećavajuća iskustva, kao i, nažalost, mnoga druga dramatična iskustva nedostojna čovjeka i društva koji se nazivaju uljuđenima. Za Crkvu ta stvarnost predstavlja rječiti znak našega doba, koji snažnije iznosi na vidjelo poziv čovječanstva da tvori samo jednu obitelj i, istodobno, teškoće koje, namjesto da je ujedinjuju, dijele je i razdiru. Ne gubimo nadu i molimo zajedno Boga, Oca svih, da nam pomogne da budemo, svaki ponaosob, muškarci i žene sposobni uspostaviti bratske odnose; te da na društvenom, političkom i institucijskom planu porastu razumijevanje i poštivanje među narodima i kulturama. S tim željama, zazivajući zagovor Presvete Marije, Zvijezde mora, zazivam od srca apostolski blagoslov na sve, a na osobit način na selioce i izbjeglice kao i na sve one koji djeluju na tome važnom području.

Iz Castel Gandolfa, 27. rujna 2010.

Papa Benedikt XVI.

Blagdan Svete Obitelji – 26. prosinca 2010.

Broj: 1034/2010

Poreč, 22. studenoga 2010

Božićno vrijeme stavlja nam pred oči Svetu nazaretsku obitelj koja nam je poticaj na molitvu i razmišljanje o našim obiteljima u suvremenom svijetu. - Već tradicionalno uz blagdan Svete Obitelji slavimo i Dan iseljenika.

U ovoj «Godini obitelji» za ovaj blagdan, kao i za po jednu nedjelju mjesečno tijekom predstojećih mjeseci (sve do dolaska Svetog Oca u lipnju k nama) dobit ćemo **razrađenu homiliju s tematikom obitelji** pa se njome poslužimo. **Molimo** također redovito na nedjeljnim sv. misama za naše obitelji (molitva na prigodnoj sličici).

Uključimo se i u druge inicijative koje u ovoj godini promičemo u našoj Biskupiji. Neka se pri Župnom pastoralnom vijeću odredi jedna ili više osoba za promicanje obiteljskog pastorala i za povezanost s Vijećem za obitelj.

+ *Ivan, biskup v.r.*

Nova Godina – Dan mira

Broj: 1035/2010

Poreč, 22. studenoga 2010.

Prvi dan građanske godine liturgijski slavimo kao **blagdan Marije Bogorodice**, a po želji posljednjih Papa slavimo ga također kao **Dan mira**. Znamo kako je potreba za mirom uvijek aktualna, kako u svijetu tako i u našoj domovini, gdje se javni život često opasno radikalizira.

Gledajući u budućnost s vjerom i nadom iskoristimo ovu prigodu da u našim župama molimo za mir, i posebno za one koji mogu najviše učiniti za uspostavu mira.

Za homiliju se poslužimo, bar djelomično, Porukom Svetog Oca.

+ *Ivan, biskup v.r.*

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana

18. – 25. siječnja 2011.

Broj: 1036/2010

Poreč, 22. studenoga 2010.

Svjedoci smo velikih napora Svete Stolice i cijele Katoličke Crkve da u duhu Kristove molitve »Da svi budu jedno« napreduje na putu jedinstva među Crkvama.

Uključimo se svi mi po župama i drugim zajednicama ovog tjedna u molitvu za jedinstvo kršćana, **posebno u nedjelju 23. siječnja**. Poslužimo se pritom materijalima koje ćemo primiti od HBK.

U gradu Puli i o. god. potičem da vjerničko okupljanje tijekom Molitvene osmine bude svaki dan u drugoj crkvi: početak u katedrali a završetak kod Sv. Pavla.

+ *Ivan, biskup v.r..*

Blagdan sv. Nikole – Dan pomoraca i ribara

Broj: 1032/2010

Poreč, 22. studenoga 2010.

Kako je našim pastoralnim djelatnicima poznato, blagdan sv. Nikole u našoj se Crkvi slavi – osim kao dan darivanja djece – također kao **Dan pomoraca, ribara i svih «ljudi od mora»**. Po naravi svoga posla pomorci i ribari izloženi su velikim naporima i opasnostima. Potrebno je stoga da crkvena zajednica vodi o njima i njihovim obiteljima posebnu duhovnu skrb. Blagdan sv. Nikole pogodna je prigoda da ih se (u župama gdje ih ima) okupi na **posebnom misnom slavlju**, možda upravo u nekoj crkvi sv. Nikole, da ih se **okupi i na druženju** te da im se tom prigodom uruči prigodni **kalendar** izdan od Apostolata mora i **biskupova Poruka pomorcima** uz taj dan.

Potičem župnike primorskih župa da u tom smislu poduzmu pastoralne inicijative, bilo na župnoj ili dekanatskoj razini.

Povjerenik za Apostolat mora u našoj Biskupiji i lučki kapelan je mons. V. Grbac, župnik katedrale u Puli.

+ Ivan, biskup v.r.

Nedjelja karitasa 12. prosinca 2010.

Broj: 1033/2010

Poreč, 22. studenoga 2010.

U vremenu došašća koje znači duhovnu pripravu na božićno slavlje – molitvom i djelima ljubavi, **Treća je nedjelja došašća** u Crkvi u Hrvatskoj vrlo prikladno izabrana za – Nedjelju karitasa.

Pohvaljujem naš Biskupijski karitas za **dobrotvornu akciju koju je organizirao u subotu 4. prosinca u dvorani «Žatika» u Poreču**, nastupe pjevača i pjesnika «Volim Istru», uz prikupljanje sredstava za 10 najpotrebnijih obitelji u Istri.

Subraćo svećenici, potaknimo svoje župljane da se uključe u prikupljanje sredstava za najpotrebnije, prema pozivu Hrvatskog karitasa i Biskupijskog karitasa.

Najavimo Nedjelju karitasa već u drugu nedjelju došašća.

Sazovimo sastanak djelatnika Župnog karitasa i dogovorimo se o konkretnim aktivnostima u župi. Animirajmo djecu na vjeronauku.

Poslužimo se plakatima i drugim materijalima koje ćemo za tu prigodu dobiti.

Prikupljene darove Nedjelje karitasa poslati što prije Biskupskom ordinarijatu u Poreču (NE SLATI Karitasu u Pazin!).

+ Ivan, biskup v.r.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Poruka na početku školske i katehetske godine 2010/2011.

Prionuti uz Boga

– najtiši argument uspjeha vjeronauka u školi i katehetskoga rada Crkve

Početak nove školske godine istodobno je početak i novih životnih koraka, razmišljanja i djelovanja, kako za vas, dragi učenici, tako i za vas, dragi roditelji, katehete i vjeroučitelji te za vas, draga braćo svećenici.

1. Vjeronauk u školi kao sastavni element suvremene škole u Hrvatskoj.

Kroz posljednjih devetnaest godina vjeronauk u školi potvrdio se kao dio hrvatskoga odgojno-obrazovnog sustava. Sve ga se manje promatra kao strano tijelo koje u suvremenoj školi treba tek tolerirati, te ga se sve ozbiljnije prihvaća kao sastavni dio škole koja želi poštovati sve dimenzije ljudske osobe i koja je zato pozvana prihvaćati zadaću cjelovitoga odgoja i obrazovanja. Vjeronauk tako postaje sastavnim dijelom sveobuhvatnoga procesa nove vizije škole. On u tom smislu podržava i nastoji sudjelovati u postignućima zadanih ciljeva obrazovnoga sustava, donesenih na poseban način u novijim dokumentima. Ti su ciljevi ponajprije jednakost obrazovnih mogućnosti za sve učenike, emancipacija i uključivanje učenika u svijet i društvo odraslih, ostvarenje društveno-političkih zadaća koje se tiču kvaliteta osposobljavanja budućih nositelja hrvatskoga društva i slično. Shvaćajući školu najprije kao mjesto stvaranja kulture javnoga mnijenja te sustavnoga i cjelovitoga odgoja i obrazovanja učenika, sukladno tradicionalnim i suvremenim kurikularnim teorijama, kao Crkva ne gubimo nadu da će se sadržaji

javne i otvorene škole uspjeti izdići iznad političkih struja, njihovih nastojanja i odmjeravanja snaga te drugih uvjetovanosti aktualnim povijesnim momentima, s kojima se škola kao sustav još uvijek suočava. Vrednujući visoke ocjene hrvatskoga odgojno-obrazovnog sustava u međunarodnim razmjerima, vjerujemo da će nastava u školi, zajedno sa svim svojim sadržajima, u cijelosti postati još otvorenija i transparentnija. Iako je jasno da obrazovna (politička) teorija i praksa ne mogu u potpunosti nadići društvenu stvarnost, ne smije se ipak previdjeti da država, po sustavu odgoja i obrazovanja, a onda i sveukupno društvo, mogu samo stvarati dobre i izvrsne preduvjete rada unutar odgojno-obrazovnog sustava, ali da ne mogu preuzeti ni nadomjestiti napore pedagogije (koji se, u konačnici, ne ostvaruju preko institucija, nego po nastavnicima i pedagoškim djelatnicima). To napominjemo stoga jer se, na temelju suvremenih dokumenata hrvatskoga obrazovnog sustava, čini da se školi i odgojno-obrazovnom sustavu u nas, na pomalo totalitaran način, postavlja zadaća ne samo da odgaja i obrazuje, nego da preuzme i odgovornost za cjelokupnu životnu radost, sreću i uspjeh učenika, pa čak i njihovih obitelji. No, budući da je riječ o otvorenom sustavu kojega treba trajno unapređivati, nadamo se da će njegov daljnji razvoj biti svjesniji supsidijarnoga doprinosa različitih čimbenika cjelovitosti odgojno-obrazovne politike i njezina sustava.

2. Prionuti uz Boga – najtiši, ali

najsnažniji argument uspjeha vjeronauka u školi i cjelokupnoga katehetskoga nastojanja Crkve.

Iako zvuči paradoksalno, vjeronauk u školi jedini je predmet koji učenike ne priprema za uspjeh na konkurentnom tržištu rada i kapitala. U vremenu »kulture šutnje«, te u vremenu »diktature relativizma«, kada se nesigurnost spoznaja i života stavlja pred nas kao najsigurniji znak čovjekovih tehnoloških i drugih dostignuća, vjeronaukom u školi Crkva želi ponuditi trajnu i duboku istinu života te jedinu sigurnost koju poznaje: otajstvo Boga živoga. Budući da je za Crkvu vjeronauk u školi oblik njezina sustavnog naviještanja, ona učenike poziva da već sada prionu uz Boga svojim životom i radom. Pokazuje, a ne taji, ni svoje rane ni grijehe. Bori se protiv bilo kakve zloporabe religije i kršćanske vjere. Iz poslanja koje je primila izvire njezin stalni poziv ljudima oduševljenim Kristom za njihovim svjedočenjem vjere. Crkva ne zatvara oči ni pred činjenicom da svjedočanstvo zna imati i dvojako značenje: svjedočanstvo vjere, ali i svjedočanstvo grijeha. Naslanja se na tradiciju, ali isto tako zna da promišljanja i tumačenja prijašnjih naraštaja nisu počivaljka za misao ovih i budućih generacija. Ona, među ostalim, i vjeronaukom u školi tumači, promišlja i priopćava vjeru. I istodobno zna da je vjera upućena na iskustvo, da kao takva treba konkretno mjesto u kojemu se to iskustvo može doživjeti, te da mjesto iskustva vjere jest i treba biti ponajprije župna zajednica.

Prionuti uz Boga duboka je želja Crkve koju ona želi navijestiti i postići vjeronaukom u školi te cjelokupnim svojim katehetskim nastojanjem. Budući da nam ništa tako malo ne pripada kao naše vlastito ja (sv. Augustin), prionuti uz Boga i živjeti s njime predstavlja poziv na trajno obraćenje. A upravo je ono najtiši, ali istodobno i najznačajniji

argument uspjeha i vjeronauka u školi te svih katehetskih nastojanja Crkve.

Vjeronauk u školi, s obzirom na vlastito mjesto unutar odgojno-obrazovnoga sustava te kao oblik služenja Crkve u školi i u društvu, imaće i dalje svoju budućnost. Osim što ima »obrazovne zadatke« koje će mu postavljati i okruženje u kojemu se ostvaruje, on na izričit način ostaje i »duhovni ugovor« koji budnim drži stalno pitanje odnosa Boga i čovjeka. Upoznaje s bogatstvom kršćanske tradicije i sadašnjosti u kojoj se evanđelje izriče i utjelovljuje te učeniku pruža mogućnost da uz Boga prione čitavim svojim životom. Propituje smisao ljudske egzistencije i upućuje na mogućnost pronalaženja sreće, vlastitoga uspjeha i osobnoga smisla i izvan granica samoga vjeronauka kao predmeta te škole u kojoj se vjeronauk izvodi.

3. Postati svjedoci kršćanskih uvjerenja i životnih načela.

Promatrajući u posljednjih nekoliko godina sva nastojanja obrazovnoga sustava u Hrvatskoj, primjetno je da se upravo vi, dragi učenici, nalazite u središtu nastave i života škole. I dobro je da je tako. Time škola pokazuje da računa na vašu zrelost te da na određeni način očekuje odgovornost u svakom vašem postupku. Na isti je način Crkva, osobito nekoliko posljednjih godina, vama vjeroučiteljima i katehetama stavljala pred oči važnost svjedočanstva vjere vlastitoga života. Dok vam zahvaljujemo na nesebičnom trudu i marljivosti, na to vas podsjećamo i ove godine.

Dragi vjeroučenici, pozivamo sada i vas da svojim stavovima i životom pokažete ono u što vjerujete. Kao što ste postali središte svih nastavnih procesa, postanite i svjedoci svojih kršćanskih uvjerenja te životnih načela. Dopustite svojim vjeroučiteljima i svim ostalim

Biblijska misao o braku i obitelji

Naše se društvo dobronamerno oprostilo od biblijske slike čovjeka. Nažalost, iz čovjekove je svijesti iščeznula misao da su muškarac i žena Božje stvaranje, da nas je Bog stvorio na svoju sliku i priliku (Post 1,27). Mi kršćani moramo se u ovim pitanjima pozivati na Božju zamisao, naime, da je Bog zamislio život između muškarca i žene. Njih dvoje su »jedno tijelo« koje je nedjeljivo. Nemoguće je planirati budućnost a da čovjek ne uvažava svoje porijeklo. Životno zajedništvo muža i žene počiva na Božjoj zamisli i to od samoga početka stvaranja. To je »prva ljubav« koja nije tek neka romantika, nego uvažavanje vlastite povijesti. Čovjekova povelja glasi: Muško i žensko upućeni su jedno na drugo i tu su jedno za drugo. Osposobljeni su za međusobnu ljubav, i to od samoga Stvoritelja. U biblijskome izvješću o stvaranju, od svih stvorenja samo se za čovjeka kaže: »I bijaše veoma dobro« (Post 1,31).

Ima li, dakle, obitelj uopće još budućnosti? Odgovor na ovo pitanje je složen, ali ono što posebno zabrinjava jest činjenično stanje, naime, osjeća se u svemu linija manjega otpora. Umjesto hrabro ići u budućnost, ne posustati i ne predati se, prevladava stil života: ne ženiti se, ne ulaziti u čvrstu ženidbenu vezu, nego živjeti u slobodnome partnerstvu. Kakve će to posljedice imati za demografsku sliku našega naroda, suvišno je i naglašavati. A kakva će tek biti socijalna sigurnost tih partnera u skoroj budućnosti, o tome malo tko razmišlja.

Obitelj je još uvijek mjesto nastanka i obnove ljudskoga roda. To je mjesto gdje je čovjek ukorijenjen, gdje je »kod kuće«. Ako su ljudi danas na različitim mjestima »kod kuće«: u svome zvanju, na poslu, u športu, i na putovanju, gdje su onda stvarno udomaćeni? Obitelj nije samo nastamba, obitelj je dom. Bez nje je čovjek duhovni beskućnik i otuđenik. Obitelj mora i ubuduće ostati rasadište i udomljenje novoga života.

Obitelj – put Crkve

Crkva je pozvana braniti vječne vrednote braka i obitelji. Ona nosi odgovornost u očuvanju tih vrednota. Krist je ustanovio Crkvu da nastavi Božje djelo spasenja među ljudima i Crkva to čini vodeći brigu o svojim članovima, napose u pružanju pomoći u ostvarenju njihova poslanja. Crkva se osjeća odgovornom za očuvanje braka i obitelji kao temeljne jezgre, jer to je ujedno temelj društva s ljudskim licem.

Dragi vjernici, ne smije prolazna moda i duh vremena biti mjerilo našeg moralnog života i djelovanja. Moramo u suvremenom društvu znati braniti svoj stav i pogled na život. Pokojni papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici »Familiaris consortio« (1981.) jasno je naglasio: »Budućnost čovječanstva ide preko obitelji. Obitelji našega vremena moraju pronaći novi zamah!« (FC 86).

Želimo stoga u ovoj Godini obitelji u našoj biskupiji napose poraditi na podizanju svijesti o svetosti i nezamjenjivoj važnosti braka i obitelji. U tom smislu ćemo nastojati s bračnim parovima na razini dekanata i po župama, u većim ili manjim skupinama, na tribinama, susretima i molitvenim slavljima poticati na razmišljanje, vrednovanje i pomaganje obiteljima. Bit će to mali koraci, ali neka bude bar mali pomak. Svjesni smo da za velike zaokrete treba vremena i ustrajnoga rada. Svi smo pozvani zajednički na tome raditi, jer čvrsta i zdrava obitelj preduvjet su zdravog i naprednoga društva. Gdje je obitelj poljuljana u svojim temeljima, tu se ljuljaju ne samo temelji Crkve, nego i društva. Uništena obitelj vodi neizbježno do rastakanja kvalitete društva i do njegova urušavanja. Povijesno iskustvo to nepobitno potvrđuje. Razumljivo je stoga da i Crkva i društvo moraju biti zainteresirani za zdravu obitelj.

Dok naše obitelji preporučam zagovoru Svete obitelji, na sve članove naše biskupijske zajednice zazivam Božji blagoslov.

Poreč, na blagdan Gospe od Krunice, 7. 10. 2010.

+ Ivan, biskup

RUJAN

- 1.9. Katehetski dan u Poreču
- 3.9. Biskupijsko hodočašće na Trsat
- 5.9. Rekolekcija
- 12.9. Sjednica dekana u Poreču u 10 sati

LISTOPAD

- 3.10. Rekolekcija
- 10.10. Mjesečni svećenički/redovnički sastanak u Pazinu
- 15.10. Sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća u Pazinu
- 17.10. Sjednica Svećeničkog vijeća u Poreču u 10 sati

STUDENI

- 7. 11. Rekolekcija
- 14.11. Svećenička skupština u Pazinu

PROSINAC

- 3.12. Biskupijski susret Župnih karitasa u Pazinu
- 5.11. Rekolekcija

BISKUPOVO PISMO NA POČETKU "GODINE OBITELJI"

Poštovani i dragi vjernici i svi ljudi dobre volje.

Danas su brak i obitelj, nažalost, ugroženi s različitih strana i pod različitim motrištima. Sustavno se potkapa i razara ta osnovna ćelija ljudskoga društva. Javno mnijenje kao da se urotilo protiv braka i obitelji. Kao da nekome smeta uzvišenost braka, njegova svetost i čvrstoća. Nameće se mišljenje da je obitelj plod društva kojemu je već davno odzvonilo, te da je zastarjela i bez budućnosti. Istina, u povijesti je uvijek bilo mijena i problema, ali nikada takvih razmjera u tako kratkom vremenu i tako radikalno kao danas. Mladi se nalaze pred velikim izazovima, naime, da li se vezati uz tradicionalni način življenja, ili se jednostavno prepustiti novom stilu života. Veliki su to izazovi, potpuno novi pristup moralnom i ćudorednom poretku, što ostavlja duboke tragove na poimanje vrijednosti života. Čovjek se sve više individualizira, postaje zatvoren u sebe, ne želi da itko ulazi u njegov život. Ljudi sami sebi stvaraju (modernu) sliku o čovjeku. Prednost se daje osobnom uspjehu, zdravlju i ugledu u društvu. Ako čovjek u tome ne uspije, on nije dovoljno vrednovan, ostaje nezapažen.

Oni koji svoj život žele ostvarivati u obiteljskom ozračju, kao da se ne uklapaju u taj novi stil života. Što je stoljećima bilo normalno, preko noći je postalo upitno, ostatak prošlosti. Statistički podatci pokazuju da je sve manje sklopljenih brakova, a rastava sve više. U mnogim europskim zemljama svaki je drugi brak doživio lom, a i kod nas skoro svaki četvrti – peti prolazi istu sudbinu. Mnogi koji su pogođeni takvom tužnom stvarnošću pomišljaju, bolje bi bilo i ne ženiti se (usp. Mt 19,10). S druge strane umjesto klasičnoga braka sve je učestalija pojava izvanbračnih zajednica. Ne žele se institucionalno vezati, odnosno sakramentalno u Crkvi. Izgleda da se sve više navikavamo na te činjenice i s njima mirimo.

svećenicima, redovnicima i redovnicama da nas, ponekad i umorne, osvježi svjedočanstvo vaše vjere!

Dragi roditelji, vi ste svjedoci svojih kršćanskih uvjerenja i životnih načela tako što za svoju djecu (i zajedno s njima) izabirete i upisujete ih na vjeronauk u školi, te što ih istodobno usmjeravate u župnu zajednicu kao na mjesto iskustva vjere, a osobito na nedjeljnu euharistiju i na župnu katehezu. Svima vama koji ćete i ove godine to činiti zahvaljujemo na vašem povjerenju. Znajte da kao Crkva – iz

odgovornosti prema Bogu i prema vama kao prvim odgojiteljima – sve činimo kako bismo sa svima vama živjeli radost evanđelja i dijelili iskustvo Boga živoga. Radujemo se vašoj otvorenosti i svesrdno je prihvaćamo!

Bog, dobri Otac, nas sve nagradio blagoslovljenim trenucima i susretima u sljedećoj katehetskoj i školskoj godini.

Đakovo, 28. kolovoza 2008.

+ Đuro Hranić,
predsjednik Vijeća HBK za katehizaciju

Poruka biskupâ HBK

Otkrijmo iznova snagu koja vraća nadu

1. U povjerenjima nam biskupskoj službi, u građanskoj odgovornosti i u ljubavi prema hrvatskoj domovini, u brizi za katoličke vjernike te u nastojanju oko dobra svih ljudi koji žive u Hrvatskoj, zabrinuti smo zbog stanovitih pojava u našem društvu koje obilježuju političko, gospodarsko i kulturalno ozračje. Ovo nam je vrijeme Bog darovao i pozvao upravo nas da u njemu živimo u prepoznavanju znakova toga vremena u svjetlu Radosne vijesti.

Svjescni da se ova poruka može doživjeti kao preopćenit poziv i kao načelni poticaj, upućujemo je upravo zato jer su posrijedi načelna pitanja. Premda se naš govor u društvu najčešće pokušava zanemariti ili diskreditirati, smještajući ga u neku političku opciju, mi ne progovaramo iz političkih interesa niti iz htijenja koja proizlaze iz stranačke opredijeljenosti. Obraćamo se javnosti jer nismo ravnodušni prema zbivanjima i okolnostima u kojima živimo.

Ne možemo biti zadovoljni ni mirni pred stvaranjem ozračja nesigurnosti, dezorijentiranosti, nepovjerenja, razjedinjenosti, širenja straha, izgubljenosti kriterija, neprepoznavanja vrijednosti...

2.

Podupirući nastojanje mjerodavnih ustanova da se iz našega društva otkloni bezakonje i nepravda te da se jača vladavina prava i promicanje dostojanstva ljudske osobe, molimo svjetlo Božjega Duha, hrabrost i ustrajnost za odgovorne u tim nastojanjima.

Uz takvu zauzetost postoje istodobno i oni pokušaji koji, na svim razinama, namjerno pojačavaju dojam nestabilnosti i beznađa u hrvatskom društvu. To nipošto nije samo plod legitimnoga demokratskog natjecanja nego ponajviše interesno nametanje naglasaka u hrvatskoj javnosti. Veliku odgovornost u tome imaju masovni mediji koji svojim odabirom nerijetko zanemaruju događaje i sadržaje koji pomažu u izgradnji nosivih društvenih vrijednosti. Takva je selektivnost pogubna za zdrav nacionalni duh.

Koliko god imali opravdanih želja da se cijeli medijski prostor usmjeri prema dobru, znamo da logika zarade to ne omogućuje. Mi pozivamo katolike u svim medijima da ne prihvaćaju kršćanstvu neprihvatljiv način djelovanja. No, svi smo odgovorni za medijsku sliku, a osobito za javne medije koji imaju obvezu raditi na dobro hrvatskoga društva. U konačnici, to su

mediji koji žive i od financijske potpore hrvatskih građana. Svakoga smo dana suočeni s nezadovoljstvom ljudi koji u njihovu djelovanju ne prepoznaju istinske interese hrvatskoga čovjeka i naroda.

3. Razmatrajući sadašnje poteškoće, ne smijemo zanemariti one vrijednosti koje su utkane u dobro ostvareno tijekom dvadeset godina hrvatske samostalnosti, ne zaboravljajući pritom da su razni oblici današnje društvene krize niknuli iz korijena koji seže iz totalitarnoga komunističkog sustava.

Vežanost uz spomen, ne samo u obliku obilježavanja važnih događaja nego uz duh koji im je dao nutarnji smisao i nosio povijesno značenje, omogućuje nam da se i danas oslonimo na vitalne temelje dobra i da se lakše suprotstavimo svemu što obescjenjuje iskrenost žrtve, zalaganja i nesebičnosti.

A što nam govori hrvatski spomenar ispisan tijekom posljednjih dvaju desetljeća? Je li u njemu uistinu vidljiv samo trag crnila zloporaba i djela nedostojnih časnoga hrvatskog imena? Ili smo dopustili da sjaj istine toliko potamni da ga ne uspijevamo vidjeti pod gustim namazima sadašnjih problema? Moguće je, doduše, i dalje dodavati razloge nezadovoljstva, jer se oni lako pronalaze ili nametnu, ali smo više pozvani ponovno otkriti snagu koja je vraćala nadu i oduševljavala za dobro.

4. Kad je bilo najteže, kad su mnogi predviđali slom hrvatske slobode i priželjkivali neuspjeh naših napora, progovaralo je zajedništvo, sloga i jedinstvo prožeto evanđeoskim vrijednostima koje su otvarale hrvatske domove i srca svima koji su bili u raznim opasnostima, ne mareći je li riječ o prijateljima ili neprijateljima. Takav polog solidarnosti i dobra ne smije nestati kao pokretač suvremene Hrvatske. Umjesto isticanja takve paradigme, niz godina u predstavljanju Hrvatske, naročito na kulturnoj i umjetničkoj razini (književnosti, filmske umjetnosti, kazališta), pokazuju se

sumorni tonovi, mučnina i gušenje ljepote ljudskosti na kojoj je Hrvatska stasala.

Mogu se neprestano ponavljati poznati slučajevi nedjela i iz nedavne prošlosti, za koja nitko istinoljubiv neće tvrditi da nisu vrijedna osude; može se pokušati na njima oblikovati memorija do te mjere da izgleda da su bezvrijedne stotine tisuća žrtava i čovjekoljublja, hrabrosti i junaštva hrvatskih ljudi, počevši od branitelja dragovoljaca. Može se o vlastitoj domovini govoriti na različite načine, ali se ne bi smjela zanijekati istina. A istina o temeljima suvremene Hrvatske u sebi nosi ponajprije ponos, a ne sram; velikodušnost, a ne očaj. Čak i onda kad to drugi svjedoče o nama, mi smo skloni sebe obescijeniti. To vrijedi kako za hrvatske dužnosnike, tako i za svakoga komu je povjereno da bude nositelj govora o Hrvatskoj. Uvjerili smo se toliko puta u svojoj povijesti da je svaki put, kada je glas dobra tih ili ugušen, ta tišina dala prostora buci neistine koja može zagaditi živote naraštaja desetljećima.

5. Valja se zapitati komu je stalo da se hrvatski ljudi pred izazovima danas ne nađu zajedno i u slozi ne pronalaze odgovore na pogibeljnost. Dok smo svjedoci koliki u našem narodu trpe, traže posao, načine preživljavanja svojih obitelji, ne zaboravimo da smo se susreli s rješenjem toga pitanja, i to u ljubavi i spremnosti na djelatnu sućut koja je znala tješiti, odreći se svojih komotnosti za dobro drugoga, boriti se u svojoj sredini za zajedničko dobro. Znamo: Dok bližnji nije sretan, i naša je sreća umanjena.

Kao Crkva, koju neki nevjerojatnom lakoćom optužuju za neosjetljivost prema siromašnima, za bogatstvo i sebičnost, znamo da je naše pravo bogatstvo u vjernicima koji svoju vjeru istinski svjedoče te savjesnim radom i marljivošću postaju primjerom domoljublja.

Imamo se pravo pitati: Zar je postojalo neko vrijeme za koje možemo reći da nam je bilo lako? Pa, ako smo tada znali čuvati polog nade, zar nam to danas nije moguće?

NAŠA BISKUPIJA

Pastoralni program u 2011.

SIJEČANJ

- 10. 1. Obljetnica posvećenja biskupa Ivana, 1998.
- 18.1. Početak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana
- 25. 1. Završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana

VELJAČA

- 2. 2. Dan posvećenog života
- 6.2. Dan života
- 7. 2. Rekolekcija
- 11.2. Dan bolesnika
- 14.2. Mjesečni svećenički/redovnički sastanak u Pazinu
- 26.2. Susret Župnih pastoralnih vijeća u Pazinu

OŽUJAK

- 7.3. Rekolekcija
- 14.3. Mjesečni svećenički/redovnički sastanak u Pazinu
Sjednica Svećeničkog vijeća
- 19.3. Sveti Josip – Dan očeva
- 27.3. Hodočašće u katedralu u Poreč u 16 sati

TRAVANJ

- 3. 4. Hodočašće u katedralu u Pulu u 16 sati
- 4.4. Rekolekcija
- 11.4. Mjesečni svećenički/redovnički sastanak u Pazinu
- 21.4. Veliki četvrtak – Misa krizme u katedrali u Poreču u 10 sati
- 27.4. Biskupijski susret ministranata
- 28.4. Obljet. posvete umirovljenog biskupa Antuna, 1984.

SVIBANJ

- 2.5. Rekolekcija
- 9.5. Mjesečni svećenički/redovnički sastanak u Pazinu
- 15.5. Međunarodni dan molitve za duhovna zvanja
Nacionalni obiteljski dan

LIPANJ

- 6.6. Rekolekcija
- 25. 6. Biskupijski izlet ministranata

SRPANJ

- 1.7. Srce Isusovo – Dan posvećenja svećenika
- 4.7. Duhovne vježbe na Krasnom

KOLOVOZ

- 18.8. Svećenički dan
- 24.8. Godišnjica mučeništva Sl. B.M. Bulešića, Svetvinčenat u 18 sati

Pohod Svetoga Oca jednoj državi i crkvi uvijek je radosna vijest, osobito za vjernike rekao je kardinal Josip Bozanić podsjetivši kako su poziv Papi uputili Hrvatska biskupska konferencija, Predsjednik RH i Predsjednica Vlade RH. Kardinal je dodao da će Papa doći u Zagreb, i to najvjerojatnije u prvoj polovici 2011. godine, te da će u sklopu pohoda Svetoga Oca biti održan Nacionalni obiteljski dan. Kardinal Bozanić je uz to rekao da je Papa u svojem pismu istaknuo kako će tijekom svojega posjeta Hrvatskoj hodočastiti na grob bl. Alojzija Stepinca.

Predsjednik HBK nadbiskup Marin Srakić istaknuo je da su hrvatski biskupi pozvali Papu da nas posjeti upravo u Godini obitelji i da će u tom smislu Papin pohod biti veliki znak i poticaj našim obiteljima. Papa dolazi da nas ohrabri, da ohrabri svećenike, Crkvu i naš narod te da nam pruži podršku i potporu na putu prema Europi, rekao je nadbiskup Srakić naglasivši kako će i ovaj pohod kao i prethodna tri sluge Božjega pape Ivana Pavla II. zlatnim slovima biti upisan u povijest našega naroda.

Tiskovni ured HBK

Ili je ipak nekome važno da nestane hrvatske sloge?

6. Bolno je vidjeti vrtnju u krugu sterilnih i samodopadnih političkih poigravanja koja ozbiljne teme i zbiljske nacionalne interese pretvaraju u neukusno zabavište kratkoga daha, bez vidljive želje za stvaranjem i podupiranjem zajedničkih projekata, stavljanjem u središte brige za budućnost. Potrebna su nam gospodarska traženja i iskoraci u nama ostvarivim okvirima, na temelju darova koje nam pruža domovina, ali nam je nuždan poglavito odgoj i obrazovanje djece, podupiranje obitelji, čuvanje nacionalnoga blaga.

Danas nije teško suvremenim sredstvima komunikacija unijeti sumnju, razoriti povjerenje, poljuljati pošten rad pojedinaca i institucija, neodgovorno etiketirati, optužiti i osuditi. To se najčešće čini bez težnje za istinom i boljitkom. Ponekad je dostatno ne dopustiti da se pogled odmakne s površine. Žao nam je kada se na površan način pristupa

djelovanju Crkve, ali vidimo da se slično događa i s drugim institucijama koje, bez obzira na mnoštvo zapreka, čuvaju u sebi snagu društvene preobrazbe.

Ova je poruka ujedno i poziv da se nosive institucije našega društva, osobito obrazovne, odgojne, znanstvene i kulturne, u susretu s plemenitim i ostvarivim gospodarskim ciljevima združe u jedinstvenom radu na dobro domovine. Za svaki takav iskorak potreban je napor koji ne posustaje pred nametnutim prividom. Ako smo pred najvećim prijetnjama znali prepoznati i živjeti dubinu koja je raspršila nevjerođostojnu sliku o Hrvatskoj, možemo to i sada.

Ne dopustimo da prevlada kušnja malodušnosti. S pouzdanjem u Božju providnost, moleći za ljudski odgovor vođen Duhom ljubavi, zazivamo na vas i na našu domovinu nebeski blagoslov.

U Lovranu, 21. listopada 2010.

Vaši biskupi

Priopćenje s XLI. plenarnoga zasjedanja HBK-e (Lovran, 19. - 21. listopada 2010.)

Pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, nadbiskupa đakovačko-osječkog, predsjednika HBK, od 19. do 21. listopada 2010. godine u Domu pastoralnih susreta u Lovranu u Riječkoj nadbiskupiji održano je XLI. plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije. Uz aktivne članove HBK na zasjedanju su sudjelovali mons. Ante Jurić, nadbiskup splitsko-makarski u miru i mons. Antun Bogetić, biskup porečko-pulski u miru. Zbog pohoda hrvatskim svećenicima i vjernicima u Australiji na zasjedanju nije sudjelovao mons. Antun Škvorčević, požeški biskup.

Na zasjedanju su sudjelovali i mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski, kao delegat BK BiH, mons. Đuro

Gašparović, biskup srijemski i mons. Janos Penzes, subotički biskup.

Na početku je sve nazočne pozdravio i zaželio dobrodošlicu domaćin mons. Ivan Devčić, riječki nadbiskup i metropolit. Podsjetio je da se zasjedanje održava u godini kada Riječka nadbiskupija slavi desetu obljetnicu pod sadašnjim imenom koju je proslavila Euharistijskim kongresom i nadbiskupijskim hodočašćem u Rim.

Otvarajući zasjedanje predsjednik HBK mons. Srakić pozdravio je sve nazočne, napose novoga člana HBK pomoćnog biskupa zagrebačkog mons. Miju Gorskoga te ukratko prikazao najvažnije teme zasjedanja.

U radnom dijelu najprije su kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i

potpredsjednik CCEE-a, te nadbiskup Srakić, izvijestili o 40. plenarnom zasjedanju Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) koje je od 30. rujna do 3. listopada održano u Zagrebu. Istaknuli su kako je to bio iznimno važan događaj za Crkvu i za Republiku Hrvatsku. Na zasjedanju je bilo 75 sudionika, najviše do sada, od kojih 10 kardinala, 18 nadbiskupa i 16 biskupa iz cijele Europe. Glavna tema zasjedanja „Demografija i obitelj“ bila je razmotrena s teološkog i sociološkog aspekta. Dotaknute su i mnoge druge aktualne europske teme. Na početku zasjedanja sudjelovala je predsjednica Vlade RH Jadranka Kosor, a sudionike je u predsjedničkim dvorima primio predsjednik RH Ivo Josipović. Sa zasjedanja je upućen završni proglas u kojem se upozorava na „demografsku zimu“ u Europi čiji su uzroci obiteljske politike pojedinih zemalja i opće kulturno ozračje koje utječe na osobne i društvene obrasce ponašanja. No, biskupi vide nadu u životnom svjedočenju vjernika koji prihvaćaju prisutnost Isusa Krista u svojem životu i pokazuju da je moguće živjeti u obitelji u skladu s Kristovim pozivom. Istaknuto je da su crkveni mediji objektivno popratili zasjedanje, dok se na osnovu izvješća svjetovnih medija moglo zaključiti da su oni ignorirali taj važan događaj. Istaknuto je da su poslije zasjedanja stigla brojna pisma zahvale sudionika Hrvatskoj biskupskoj konferenciji i Zagrebačkoj nadbiskupiji za gostoprimstvo i iznimnu organizaciju.

Biskupi su prihvatili dodatak „Ratio studiorum“ koji je sastavni dio temeljnog dokumenta o formaciji svećeničkih kandidata „Ratio fundamentalis nationalis Croatiae“.

Mons. Valter Župan, predsjednik Vijeća HBK za obitelj, istaknuo je da se nastavljaju pripreme za "Dan obitelji" koji se planira održati 15. svibnja 2011. godine u Zagrebu.

Na zasjedanju je razmotrena i tema Hrvatskog socijalnog tjedna. S poviješću takvih okupljanja u Hrvatskoj i mogućnostima organizacije toga događaja

koji u našoj domovini nije organiziran već nekoliko desetljeća biskupe su upoznali dr. Stjepan Baloban, pročelnik katedre socijalnog nauka Crkve na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu i dr. Gordan Črpić, pročelnik Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK. U želji da se nastavi tradicija četiri dosad održana Hrvatska socijalna tjedna biskupi su realizaciju toga projekta povjerili Centru za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK. Katolički socijalni tjedan održat će se od 21. - 23. listopada 2011. godine u Zagrebu.

U osvrtu mons. Ante Ivasa, predsjednika Odbora HBK za mlade, i mons. Želimira Puljića, zadarskog nadbiskupa, na Nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži koji je u svibnju održan u Zadru istaknuto je da je to bio najbrojniji susret do sada na kojem se okupilo više od 30 tisuća mladih iz cijele Hrvatske, BiH te iz iseljeništa. Susret je bio vrlo uspješan u sadržajnom i organizacijskom dijelu o čemu najbolje govore iznimno dobri dojmovi sudionika. Posebno je istaknuto gostoprimstvo na koje su mladi naišli u obiteljima i župnim zajednicama. Potvrđen je već najavljeni idući susret u Sisku, 5. i 6. svibnja 2012. godine.

Predsjednik Vijeće HBK za laike mons. Devčić predstavio je doručeni dokument o vjernicima laicima u našoj Crkvi. Nakon rasprave zaključeno je da se radi o iznimno vrijednom dokumentu u koji treba uvrstiti još neke preinake.

Biskupi su razmotrili prijedlog o pokretanju procesa kanonizacije ubijenih svećenika, redovnika i redovnica u vrijeme totalitarnih režima 20. stoljeća. Odlučeno je da se osnuje komisija koja će sustavno raditi na prikupljanju dokumentacije i sastavljanju popisa svih stradalih.

Izvješće o djelovanju Hrvatskog Caritasa podnijeli su predsjednik HC-a mons. Josip Mrzljak i v. d. ravnatelja Fabijan Svalina. Istaknuta je iznimno važna uloga Caritasa u Crkvi i društvu za dobro najpotrebnijih.

Ravnatelj Papinskih misijskih dijela dr. Milan Špehar podnio je izvješće o svojem

i apelirati, osobito na najodgovornije, da se na svakog pomorca i ribara gleda također srcem, da se u njemu ponajprije vidi čovjeka. Sigurno to znači da pomorci i ribari i sami jedni na druge tako gledaju i međusobno se tako odnose. Težina, napori i jednoličnost posla mogu ljude nekad učiniti da postanu nalik stroju... Kako je za dušu upravo ozdravljajuće kad doživimo da nas netko znade pogledati okom čovjeka i prijatelja, okom srca! Doista, uvijek će svijetu biti najviše potrebni ljudi koji će imati srca za druge, koji će u svakoj prigodi poput sv. Nikole u svima oko sebe znati vidjeti čovjeka, bližnjega, po evanđelju upravo – brata!

Dragi pomorci, vi plovite morima svijeta, izloženi danonoćno velikim opasnostima, da biste osigurali sebi i svojim obiteljima dostojan život. Radite često u

vrlo lošim uvjetima, ne uvijek i dostojno plaćeni za svoj rad, upućeni na same sebe, daleko od svojih najdražih. Često okruženi nepoznatim osobama, s različitih kontinenata, naroda rasa i vjera. Ipak baš u toj različitosti možete doživjeti kako smo svi djeca Božja. Kad vas bura i oluja tuče, daleko na pučini usred bezdana, svi ste u istoj opasnosti. Vjerojatno se svatko na svoj način utječe Bogu za pomoć. Mi se kao vjernici katolici Bogu obraćamo najviše preko našeg moćnog Zaštitnika sv. Nikole.

Dragi pomorci, neka vas sv. Nikola prati i čuva na svim vašim putovanjima te vas uvijek sretno dovede vašim obiteljima, prijateljima i dragom kraju!

mons. Ivan Milovan, biskup porečki i pulski predsjednik Odbora HBK za pastoral pomoraca

Priopćenje

Stalno vijeće Hrvatske biskupske konferencije, u ime svih hrvatskih biskupa, u dogovoru s Predsjednikom i Vladom Republike Hrvatske, ima čast i radost priopćiti da je sveti otac Benedikt XVI. radosno prihvatio poziv i doći će u pastirski pohod Hrvatskoj, u subotu 4. i nedjelju 5. lipnja 2011. godine.

Sveti otac Benedikt XVI. boravit će u Zagrebu povodom Nacionalnog susreta

hrvatskih katoličkih obitelji i tom prigodom pomolit će se na grobu blaženog kardinala Alojzija Stepinca.

Nacionalni susret katoličkih obitelji i Papin pohod bit će pod motom „**Zajedno u Kristu**“.

Program pohoda će biti objavljen naknadno.

Tiskovni ured HBK

Priopćenje

Papa Benedikt XVI. pohodit će Hrvatsku 2011. godine

Papa Benedikt XVI. prihvatio je poziv Hrvatske biskupske konferencije, Predsjednika RH i Predsjednice Vlade RH da posjeti Hrvatsku, objavili su danas, 29. listopada, predsjednik HBK đakovačko-osječki nadbiskup mons. Marin Srakić, nadbiskup zagrebački kardinal Josip Bozanić i predsjednik RH dr. Ivo Josipović u Uredu predsjednika RH.

»To je veliki događaj za Hrvatsku« rekao je predsjednik RH dr. Ivo Josipović te izrazio veliko zadovoljstvo zbog pohoda Svetoga Oca istaknuvši kako će taj posjet biti poticaj da se ustraje u reformama i ujedno jasna poruka Europi da Hrvatska jest europska zemlja koja će svojom kulturom i tradicijom doprinijeti boljitku našega kontinenta.

novijega suvremenog hrvatskog društva koje se tih predmoderniteta još uvijek nije riješilo. Nije se s njima ozbiljno ni suočilo, što bi bio preduvjet njihova konačnog nadilaženja. Temeljna institucija koju u ovom kontekstu moramo poštivati je hrvatska država. Pozivamo one koji obnašaju visoke državne službe da s više razboritosti i otmjenosti nastupaju u javnosti, posebice kada predstavljaju državu u inozemstvu. U svijetu, pa i među članicama Europske unije, postoji korumpiranih zemalja od Republike Hrvatske, pa predstavnici tih država ne ocrnjuju svoje države jer znaju da im time ne bi pomogli. Borba protiv korupcije vodi se radom na dobrim i pravednim zakonima, povećanjem kompetencije državnih službenika, odgojem građana, napose onih koji se bave zahtjevnim poslom političara,

Poruka pomorcima i ribarima uz blagdan sv. Nikole 2010.

Poštovani štovatelji sv. Nikole, dragi naši pomorci i ribari!

Obraćam vam se i ove godine o blagdanu sv. Nikole, vašeg velikog Zaštitnika, blagdanu što ćete ga neki moći radosno slaviti sa svojim dragima ovdje u domovini, drugi pak negdje na pučini oceana ili u dalekim lukama svijeta. Bit ćemo ipak, svi mi Svečevi štovatelji, tog dana na osobit način duhovno povezani – osobito u molitvama i slavljenjima – misleći na sve naše «ljude od mora», koji «i u dobru i u zlu» ustraju u svom poslu, zarađujući tako za sebe i svoje obitelji taj «kruh sa sedam kora».

Ove godine uz blagdan sv. Nikole rado mislimo na jubilej 90. obljetnice postojanja i djelovanja (1920 – 2010) «Apostolata mora», organizirane konkretne službe Katoličke Crkve diljem svijeta koja promiče – osobito u većim lukama – pastoralnu i drugu skrb za pomorce. Svećenici «lučki kapelani», zajedno sa

da budu spremni preuzeti odgovornosti, pa i za teške i rizične odluke koje je potrebno donijeti kako bi se razriješili neki problemi, a ne posramljivanjem vlastite države. Borba protiv zala mita i korupcije vodi se jačanjem institucija, ne samo represivnih institucija društva, već jačanjem osnovnih društvenih institucija, obitelji, škole i poštivanjem vlastite države, toga najšireg okvira u kojemu smo pozvani razvijati svoje talente, ali i rješavati svoje probleme. U nadi za općim napretkom naše zemlje, pozivamo vjernike na molitvu za Domovinu.

U Zagrebu, 8. studenoga 2010.

mons. dr. sc. Vlado Košić,
predsjednik Komisije „Iustitia et pax“ HBK

svojim suradnicima u Apostolatu mora, susreću se s pomorcima, ribarima i drugima koji tu rade i od mora žive. Susreću se u crkvama, na hodočašćima, u obiteljima, na stručnim skupovima... a najdraži su susreti upravo na brodovima u lukama gdje se pomorcu, često ranjivom, umornom, iskorištavanom i zaboravljenom pruža pažnja i ohrabrenje, a može se možda tihim načinom doprinijeti također da se poboljša i sam odnos prema pomorcima. U tom smislu vrlo je rječito svjedočanstvo jednog našeg pomorca za posjeta svećenika brodu: «Hvala vam što ste me pažljivo slušali i što za vrijeme razgovora niste gledali na sat.»

Sveti Nikola, čiji blagdan slavimo, ostao je živ u memoriji kršćana sve do danas upravo stoga jer je u svakom potrebniku s kojim se je susretao, vidio nadasve – čovjeka. A znamo kako je to u svakom vremenu i prostoru (da li na osobit način baš u pomorskom svijetu?) važno, vidjeti u nekome ne tek zaposlenika, radnu snagu, broj... nego - čovjeka. Sveti Nikola bio je nadasve čovjek srca. Smijemo željeti

petogodišnjem mandatu. U tom razdoblju zamijećen je znatan napredak u animiranju Papinskih misijskih djela osobito na širenju misijske svijesti. Primijećen je i znatan rast u prikupljanju sredstava za misije. Biskupi su na kraju izvješća zahvalili dr. Špeharu, na svemu što je učinio u promicanju misija u Crkvi u Hrvata. U novije vrijeme pojavile su se organizacije i udruge koje provode razne misijske aktivnosti te na taj način prave pomutnju među svećenicima i vjernicima na što mons. Slobodan Štambuk, predsjednik Vijeća HBK za misije, ističe da se sve misijske kolekte trebaju prikupljati isključivo preko Papinskih misijskih djela - nacionalnog ureda. Biskupi preko Vijeća HBK za misije pozivaju svećenike i vjernike da se ravnaju prema Zakoniku kanonskog prava (osobito kanonu 1265 § 1) i odredbi mjesnog biskupa.

Predsjednici pojedinih tijela HBK podnijeli su izvješća o svojem području djelovanja. Određeni su i delegati HBK na zasjedanjima drugih biskupskih konferencija u 2011. godini.

Produžen je mandat članovima više tijela HBK, a u nekim su tijelima imenovani novi članovi.

Izabran je novi potpredsjednik HBK kardinal Bozanić. Mons. Marin Barišić, splitski-makarski nadbiskup i mons. Devčić, riječki nadbiskup, ponovno su izabrani za članove Stalnog vijeća HBK. Imenovani su novi članovi Biskupske komisije HBK za odnose s državom: kardinal Bozanić, predsjednik komisije, te članovi komisije mons. Puljić, mons. Ivas, mons. Vjekoslav Huzjak i tajnik komisije mons. Enco Rodinis, generalni tajnik HBK. Nakon desetogodišnjeg zauzetog rada mons. Ivasa, novim predsjednikom Odbora HBK za mlade imenovan je mons. Gorski. Za novog predsjednika Odbora HBK za pastoral osoba lišenih slobode imenovan je mons. Nikola Kekić, vladika križevački.

Biskupi su obaviješteni o tijeku gradnje zgrade HBK na Ksaveru koja uglavnom ide svojim predviđenim tijekom.

Usuglašen je i dogovoren kalendar susreta u idućoj godini. Izvanredno plenarno zasjedanje HBK održat će se 25. siječnja u Zagrebu. Proljetno plenarno zasjedanje HBK održat će se od 29. do 31. ožujka u Zagrebu, a jesensko od 18. do 20. listopada u Varaždinu.

Zajednički susret HBK i BK BiH bit će 24. siječnja 2011. u Zagrebu. Godišnji susret HBK s Hrvatskom konferencijom viših redovničkih poglavara (HKVRP) održat će se 1. lipnja 2011. godine.

Zajedničko hrvatsko-slovensko hodočašće najavljeno je za 2. srpnja 2011. godine u marijanskom svetištu na Ptujskoj gori u Sloveniji.

Ranije najavljeni pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike u organizaciji Vijeća HBK za kler i Vijeća HBK za katehizaciju održat će se 22. i 23. ožujka 2011. godine u Zagrebu.

Članovi HBK na kraju zasjedanja susreli su se u Lovranu s nadbiskupom mons. Dominiqueom Mambertiem, tajnikom Svete Stolice za odnose s državama. U pratnji mons. Mambertija bili su apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup mons. Mario Roberto Cassari te savjetnik u Odjelu za odnose s državama u Državnom tajništvu Svete Stolice mons. Henryk Jagodzinski. Predsjednik HBK je u svojem govoru podsjetio na poziv koji su hrvatski biskupi u nekoliko navrata uputili Svetome Ocu da pohodi Hrvatsku te je zamolio mons. Mambertia da i on taj poziv i želju hrvatskih biskupa i svih hrvatskih vjernika prenese Svetom Ocu.

U riječkoj prvostolnici sv. Vida nadbiskup Mamberti u zajedništvu sa svim sudionicima zasjedanja predsjedao je euharistijskom slavlju.

Tajništvo HBK

Mito, korupcija i klima u društvu

Imajući u vidu našu društvenu situaciju i hvale vrijednu akciju borbe protiv korupcije, oslanjajući se na poruku biskupa sa zasjedanja u Lovranu od 21. listopada 2010. godine, držimo potrebnim upozoriti na činjenice, društvene procese, koji nam mogu pomoći u uspješnijoj borbi protiv društvenog zla mita i korupcije, ali i na procese koji u opravdanoj borbi protiv korupcije dovode do toga da se izgube iz vida pravedni ciljevi te se pozitivni rezultati pretvore u suprotnost koja prijete da se prometne u lijek gori od bolesti.

1. Korupcija i mentalitet

Mito i korupcija nisu nastali u suvremenoj hrvatskoj državi kako se to danas (nažalost opet zbog plitkih dnevnopolitičkih razloga) želi katkad prikazati ili kako to izgleda u medijski atraktivnim prezentacijama. Mito i korupcija u hrvatskom društvu imaju dugu povijest kako to pokazuju mnogi analitičari hrvatskog društva i potvrđuju recentna istraživanja. Dakle, riječ je o društvenom fenomenu i problemu koji se na toj razini treba percipirati i rješavati. To je stvar naslijeđenoga mentaliteta koji moramo mijenjati.

2. Europsko društvo – mito i korupcija

Kod nas se često može čuti kako će nas „Europa“, misleći na EU, „izliječiti“ od mnogih naših „bolesti“, pa tako i od mita i korupcije. To je višestruko pogrešna pretpostavka. Mito i korupcija devijantne su društvene pojave od kojih nisu izuzeta ni suvremena europska društva. Teološki rečeno, tu je riječ o grešnoj naravi čovjeka, odnosno o strukturama grijeha, od kojih se čovjek na osobnoj razini i društvo na strukturalnoj razini može i mora čistiti i oslobađati. To je trajni proces i zahtjev od kojega ni jedan čovjek ni društvo nisu i nikada neće biti amnestirani. Ne treba,

dakle, očekivati da ćemo ulazeći u EU ući u savršeno društvo koje nema tih problema. Ima ih, ali se s njima suočava i bori. Katkad s više, katkad s manje uspjeha. No borba protiv tih zala trajni je zahtjev za društvom koje želi biti uređeno po načelima zajedničkog dobra, što znači da se svakom pojedincu na najbolji mogući način omogući da razvije svoje kvalitete i sudjeluje u društvenom životu.

Mi u Hrvatskoj – uz razvijenu ideologiju mesijanizma koja traži laka rješenja svih, napose teških društvenih pitanja, i vidi to u nekoj „sili“ koja će doći i sve popraviti, bili to mladi, obrazovani, dijaspora, EU, NATO... – imamo razvijenu još jednu snažnu i moćnu mitologiju koja nas priječi da se ozbiljno suočimo s problemima, da ih možemo ozbiljnije postaviti i zatim primjereno rješavati. To je mitologija „žrtvenog jarca“. Ideja koja leži u pozadini relativno je jednostavna i religijski snažna. Osjećamo nepravdu, osjećamo problem. Pronađemo nekoliko krivaca, „žrtvenih jaraca“, žrtvujemo ih i živimo kao da smo riješili problem. No problemi time ne prolaze nego se samo umnažaju. To se, držimo, upravo danas događa s borbom protiv zala mita i korupcije. Umjesto da se orijentiramo na bit problema, orijentiramo se na progon i etiketiranje pojedinaca i skupina. Progon pojedinaca i skupina osumnjičenih za kriminal posao je policije i pravosuđa. Na društvenoj razini potrebno je pokrenuti mehanizme koji će dekonstruirati generatore takvih ponašanja, a to sigurno ne mogu policija i pravosuđe. Njihove ovlasti imaju, i moraju imati ograničen doseg, jer u protivnom ulazimo u veliku opasnost ograničenja slobode, a time i demokracije kao poželjnog političkog sustava.

3. Politička, gospodarska i pravna nesigurnost

Ovakav koncept borbe protiv mita i korupcije rađa političkom, a onda i pravnom i gospodarskom nesigurnošću. Ako vlast obećava uhićenja i procese, oporba još više uhićenja i procesa, ako mediji donose presude i vode „proces“ ljudima, što se kod nas već duže vrijeme događa, tada je rezultat takve djelatnosti opet društvena nesigurnost koja rađa političku nestabilnost, pravnu nesigurnost i gospodarsku stagnaciju. Nesigurnost rađa nepovjerenjem. U društvu bilježimo stalni pad povjerenja u društvene institucije te Hrvata u Hrvate. U takvoj klimi niskog povjerenja nemoguće je ostvariti bilo kakav, a pogotovo ne brz, gospodarski razvoj i oporavak. Gospodarstvo ne ovisi samo o ekonomskim čimbenicima. Ključni čimbenik za razvoj oporavka je čovjek, a čovjek je biće koje živi od povjerenja. Aktualna gospodarska situacija u društvu sigurno je, i to značajnim dijelom, uvjetovana niskim povjerenjem i njegovom kontinuiranom erozijom.

4. Porast razine korupcije

Ako nastavimo s borbom protiv mita i korupcije tako da je reduciramo na opisane procese, onda nam se može dogoditi da nam lijek uistinu bude gori od bolesti, odnosno da uzrokuje opću društvenu nestabilnost prouzrokujući porast, a ne pad, zala mita i korupcije u društvu.

Stoga pozivamo sve političare, intelektualce, a posebno medije, da ne stvaraju društvenu moralnu paniku, da ne osuđuju ljude kojima krivnja nije dokazana. Posebno ovdje valja pozvati na razboritost i građansku kulturu da se ne progone i ne prozivaju članovi obitelji osumnjičenih, pa i osuđenih, za neke kriminalne radnje. Na tom smo području bili svjedoci uistinu neprimjerenih komentara i vijesti. Za podsjetiti je da je u dobroj tradiciji očuvanja ljudskih prava i građanskih sloboda zapadnih demokracija, osumnjičenik nevin dok se ne dokaže suprotno. Kad je, i ako je, netko pravomoćno osuđen, to ne znači da s

njime mora biti osuđena i njegova obitelj ako nije dokazano da je sudjelovala u kriminalnim djelima. To bi nas vratilo u mračna vremena klanovskih, plemenskih osveta koje su tijekom totalitarnih sustava zadobile samo nove forme, gdje su cijele obitelji stradavale zbog pojedinih članova obitelji koji su prekršili neku društvenu normu ili su se, češće, jednostavno našli u krivo vrijeme na krivoj strani. Nije dobro da taj primitivni klanovsko-plemenski model koji se modernizirao u totalitarizmu, ali u biti je ostao isti, doživi novu metamorfozu i razvije se kao „naš demokratski model“. Zakon linča nikad nikome nije ništa dobro donio, neće ni danas Hrvatskoj, pa je bolje da ga se odrekemo, da ne idemo dalje u tom smjeru. U tom kontekstu pozivamo medije da zaštite dostojanstvo obitelji osumnjičenih ili osuđenih za kriminalne radnje, te također pozivamo hrvatskog zakonodavca da bolje riješi zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda građana koji su podvrgnuti medijskom linču, kada im je jedina krivica to što su djeca, supružnici, rođaci osumnjičenih ili osuđenih građana Hrvatske.

5. Podrška institucijama

Bez namjere da se bilo koga amnestira od odgovornosti, bilo političke bilo kaznene, držimo da je svakoj vlasti i oporbi, političkim elitama u Hrvatskoj, jedan od primarnih zadataka da institucijama u društvu pomognu da rade svoj posao, a ne da ih u tome opstruiraju. Nadalje, borbu protiv zala mita i korupcije treba proširiti na razinu društva, suočiti se s posljedicama mentaliteta koji je nastao u određenim društveno-povijesnim uvjetovanostima u kojima je živio hrvatski narod u posljednjih ne samo 20, 50, 70 godina, već u posljednjih 200 godina u kojima se događa modernizacija u razvoju europskog, pa i hrvatskog, društva s dobrim i lošim posljedicama. U lošima možemo pratiti nasljeđe mentaliteta povezanog uz mito i korupciju od ostataka feudalnog i komunističkog predmoderniteta pa do